

SOKOL AMERICKÝ.

Entered at the Post Office at New York, N. Y., as Second Class Matter.

Ročník XIX.

NEW YORK, 15. ŘÍJNA 1897.

Číslo 10.

Předplatné pro členy na rok.....50c.
Pro nečleny.....50c.
Do Čech na rok.....1 zl. 50 kr.

ORGÁN NÁR. JED. SOKOLSKÉ.

Pořadatel: Dr. K. Štullk, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill.
Tiskař a výpravčí: F. Lier, 410 East 71st Street,
New York, N. Y.

Listárna redakce. — Příspěvky a dopisy do Sok. Am. musí být v rukou pořadatele do 6. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny. Rukopisy uschovají se na dobu 3 měsíců, pak se zničí.

Listárna výpravčího. — Přestěhování nechť oznámí výpravčímu přesídlivší Sokol sám, možno-li do 3. neb 4. toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstouplé a vyloučené členy nechť oznamuje tajemník neb účetní výpravčímu pravidelně každý měsíc.

OBSAH.

K čemu cvičit! — Něco o závodech. — Naším novo Sokolům do památníku. — O tělocviku dospělých s hlediště lékařského. — Oslava 20leté činnosti T. J. Sokol v Omaze. — Sokolstvo v Praze a okolí roku 1896. — Sokol Americký. — Ze župy Východní. — Zasláno. — Dopisy: ze Saint Paulu, z Chicaga, z Baltimoru, z New-Yorku, z Newarku a z Detroitu. — Výkonnému výb. N. J. S. — Schůze výk. výb. N. J. S. a různá oznámení.

K čemu cvičit!

Ze všech sborů docházejí stesky, že tělocvičná činnost v nich ochabuje. V některých přičiňují se, aby ochablé a pohodlné k činnosti opět povzbudili, jinde nechá se vše běžet, i nečiní se k nápravě ničeho.

Výsledky bývají žel skorem stejné tu i onde, neboť ochablost jest všeobecnou, i nelze ji snadno odstraniti ať činí se cokoli.

Marno jest vykládati, jak užitečným jest cvičení sokolské, jak prospěje nejen tomu, kdo je pěstuje, ale i jeho potomstvu, marno poučovati, že zdraví jest největším pokladem člověka.

Nikdo nechce dbáti poučení takových, domnívaje se, že jest sám dost moudrým, aby věděl, co má dělati.

Zájem pro cvičení v tělocvičnách mizí, počet cvičenců klesá. Vina toho svaluje se na bicykl.

My nejsme toho náhledu. Jsme přesvědčeni, že sokolskému cvičení věnuje se na delší dobu a provozuje je pílň jen ten, který ví, jaký užitek mu přinese a takový jest dosti uvědomělý, aby seznal, že jednostranný cvik na bicyklu nemůže mu zjednatí náhradu za cvičení v tělocvičně sokolské.

Známe dosti těch, kteří získali cvičením sokolským pěkných těl, však nevíme, že by toho dalo se dosáhnouti na bicyklu.

Obáváme se spíše, že bicykl má zhoubné účinky, co se týče souměrnosti a leposti těla těch, kteří na něm často jezdí v chybném sedění.

Styděli bychom se pohlédnouti sami na sebe, kdybychom měli býti nepěkného těla, jako jest mnohý, jenž náruživě jezdí na bicyklu, zanedbávaje při tom všechny ostatní cviky těla potřebné.

Však studu podobného marně by člověk hledal u mladých lidí. Mladíci mnozí jsou, že přímo budí ošklivost a dívky se svým v půli skoro úplně přetrženým tělem vzbuzují soustrast.

Však v době, kdy všelijací chorobní krenkové volají, že tělo není člověku ničím, ale duch vším, velmi snadno přehlíží se tato tělesná schátralost, při čemž se zapomíná na to, že v takových schátralých tělech bývá také domovem schátralý duch, neschopný něčeho velikého a vznešeného, ale dychtící jen po ukájení nízkých vášní a žádostí.

Poměry, v nichž žijeme, ovšem jsou vinny, že lež zdá se pravdou a naopak. Tak mnohý domnívá se dnes, že zdravé, silné, lepší tělo nemá ceny, vida, jak mnozí tělesní schátralci, vysílení rozkošnictvím a zahálkou, ovládají massy lidu tělesně zdravějšího a zachovalejšího.

Poměry takové jsou nepřírozené a nedají se udržeti na dlouho. Dějiny nás o tom dostatečně poučují.

Ovšem život lidský jest krátký a každý přeje si, aby prožil jej co nejšťastněji, jest netrpěliv a často ztrácí důvěru v budoucnost, nedaří-li se vše, jak on si to v mysli své představuje.

Dnešní člověk nakloněn jest příliš k tomu, aby klaněl se jen a jen penězům, domnívaje se, že ten, kdo má peníze, může dosáhnouti a dopřáti si všeho. Jak mylným jest tento běžný náhled, pozná každý, kdo jen poněkud přemýšlí.

Z toho nenásleduje, že bychom snad chtěli velebiti chudobu a nedostatek, dobře věduce, jak straslivým nepřítelem člověku jest nouze.

Pravdou však zůstane: „Šťastnější zdravý žebrák, než nemocný král.“

Touha po penězích jest všeobecná, po těch žízni každý, kdo je nemá, a právě tak, ba mnohem více, kdo je má. Po zdraví netouží nikdo, vyjma toho, kdo je pozbyl.

Mnohý mohl by věnovati nějakou tu hodinu cvičení, kdyby nemusil dříti se přes čas.

Na místě toho, aby zdraví cvičením sobě získával, ztrácí je tím, že pracuje po více hodin denně, než tělo jeho dobře může snést, nemaje při tom ani dosti času

k potřebnému spánku. Viníme proto jednotlivce, že tak nerozumně si počíná?

Neviníme.

Mnohý nucen jest tak si počínati proti vlastní své vůli, neboť kdyby tak nečinil, ztratil by práci a tím výdělek.

Tu však dlužno se ptáti: Dělo by se tak, kdyby všichni dělníci byli uvědoměli, dosti vzdělaní, aby věděli, že tělu jejich třeba jest náležitého odpočinku po práci, i že nesmí býti prací přetíženo, aby zdrávo bylo zachováno.

Jistě že by nenašlo se pak jediného, kdo by zdraví své za několik centů obětoval, když by věděl, jakou obět přináší.

Však jak výše jsme uvedli, dnes nikdo toho nedbá, jak tělesně vypadá, nikdo o zdraví své nedbá, nýbrž jen o požitky. Každý počítá, mnoho-li požitků mu přinese, když tolik a tolik dollarů bude moci utratiti, nepomyšleje na to, co na zdraví pozbude, než je vydělá.

Naríkalo se a naríká se posud na zlé časy. Kdo není slep, ten pozoroval, že počet tanečních a jiných zbytečných a zdraví ubíjejících zábav se nezmenšil.

Na daremnosti a škodlivosti jest vždy i peněz i času dosti. Čím méně lid jest uvědomělý, tím více libuje si v prázdných a škodlivých zábavách. Člověk opravdu vzdělaný obejde se úplně i bez pitek i bez všelijakých trdlovaček, jemu také zbude pak spíše času, aby jej věnoval k povznesení svého těla. K tomu aby někdo věnoval se soustavnému cvičení za tím účelem, aby vypěstil si pěkné tělo a upevnil si zdraví, třeba jest jisté míry inteligence, vzdělání, a obojího velmi se lidu nedostává a to zvláště naší mládeži, která většinou má jen velmi chatrné školní vzdělání, díky moudrosti rodičů, kteří o to pečují, aby dívky záhy na nějaký ten haus a lot vydělaly.

Co možno nám tu činiti?

Co platno jest všechno naše přičinění, co platno všechno poučování?

Okolnosti jsou nás mocnější.

Dnešní člověk cení dollar a tělesný požitek nad vše ostatní.

Takovému marno jest kázati o prospěšnosti těloeviku.

Takového do těloevičny těžko dostati.

Ten dal by se přiměti ku cvičení ale teprve tenkrát, když jest již pro něho na cvičení příliš pozdě, kdy připravil se již hlavně svým nerozumem o zdraví a kdy stojí již jednou nohou v hrobě.

Ty nejlepší naše rady u nejmnostších přicházejí pozdě.

Ti, kteří by se dle nich s prospěchem mohli spravovati, obyčejně se jim vysmějou.

Nuž, jaká pomoc!

Nemůžeme-li zasahnouti činností svou v širší kruhy, musíme býti spokojeni, že možno nám blahodárně působiti aspoň na některé.

Přes všechn nezdar nadšení naše pro dobrou věc těloevičnou není menší a ono také neutrpí v budoucnosti, byť nesetkávalo se vždy a všude s náležitým porozuměním.

Komu není rady, tomu není pomoci!

Něco o závodech.

Obšírná zpráva předsedy sboru soudců, Sok. Liera o závodech župy Východní uveřejněná v posledním čísle (č. 9.) Sok. Am. přiměla mne k upuštění od podrobného popisu závodů těchto, i proto budou řádky tyto jakýmsi dodatkem k zprávě uveřejněné.

Ve zprávě té naskytly se oprávněné stesky o nepořádku a neladu, které skutečně při závodech panovaly; prospěšným bylo též upozorniti na příčiny neb činitele, kteří byli příčinou oné neuspořádanosti, i jak by se podobným případům předejiti neb čeliti dalo v budoucnosti.

Velkou vinu toho přičítati lze předem tomu, že funkcím rozličných těch činitelů, kteří ku zdaru a úspěchu závodů působiti mají, nebývá rozuměno v plném jich dosahu ani mezi činiteli samotnými, též ale neúplně jich vykonávání a odkazování činnosti druhým, jakož i domnělá neobmezená autorita.

Jest chvalitebným, když výbory, jimž uložen byl jakýs úkol, chtějíce činnost svou dokázat, chopí se práce s celou chutí a vykonávajíce vše dle svého úsudku a přání, tuto zajisté ku svému uspokojení provedou. Avšak v práci společné se snahou jedinou, kde zdar celkový má býti hlavním cílem všeho konání, jest třeba, by celek s každým krokem jednotlivých těles správně byl seznamován a počínání veškeré úsudkem celku řízeno bylo. Jinak úspěchu těžko jest se dodělati. Zde nemá platit pravidlo dobročinných: „Ať neví levice co činí pravice“.

Nepřímou, ale velmi mocnou a jistou příčinou nezdaru našich veřejných vystupování jest podmínka, která při všech slavnostech našich jest již téměř jediným účelem, totiž hmotný úspěch. Jemu za obět přijde mnohá krásná myšlenka, jím zničen ne jeden povznášející okamžik. Jak nepoměrně bývá nahrazeno skrovným penízem tak mnoho dobra zničeného! Tuším, že ani nejsme s to vznešenost velké myšlenky oceniti, neb v praktickém tomto životě stali jsme se až příliš realističtými a navykli si úspěch a zdar snah sokolských v prospěchu hmotném spatřovati. Proto také zásadám a účelům našemu vykazujeme jen místo podržené. Někdy ovšem jich vzpomeneme, ale shledávše veškerou pro praktický náš život jich zbytečnost, hledíme si, jak říkáme, toho, „z čeho něco kouká“.

Závody župy Východní, porovnáme-li je k závodům až dosud pořádaným, setkaly se s úspěchem značným. Ač počet boreů nebyl v poměru ku počtu členstva jednot k župě náležejících, byly závody tyto opravdovým, neklamným důkazem dobré činnosti a vyspělosti v cvičeních tělesných. Pozoruhodným úkazem byla všude se jevící bratrskost a umírněnost; pojmy to na závodističích sokolských tak málo známé, které, jakoby způsobem nadpřirozeným se tu zjevily, a tak závody odbyly se bez jakýchkoliv nedorozumění, hádek, stížností a protestů.

I v jiném směru učiněn byl pokrok znatelný. Neodbyvala se totiž před závody — jak to posud bylo zvykem — ona nevyhnutelná schůze závodníků. O průběhu takých schůzí mají zajisté i nezávodníci plné vědomosti a netřeba jich opakovati. Bylo to velké zlo a

mělo být již dávno odstraněno. Schůze závodníků odbývaná kdykoliv, nemohla by ovšem býti zlem, kdybychom se naučili uznávati a vážit si práv bratrů našich, jako svých vlastních.

Znáti bylo, jakým změnám podléhá celkový názor o závodech, a s potěšením možno znamenati obrat k lepšímu. Bratři snažili se, by seznali se v dobrých stránkách a odsoudili ony zlé a škodlivé. Pořádek při závodech se strany závodících — pokud mohl býti zachován — byl celkem dobrý, jsa rušen pouze několika jednotlivci. Tito výstředníci při každé příležitosti s patrnou zálibou protíví se a ruší každé nařízení, které k pořádku, správnosti a přesnosti směřuje.

Důležitou změnou při závodech letošních bylo zavedení: a) četvých volných výkonů — b) závodů družstev ve cvičení tyčemi a prostných. Volné výkony družstev byly stejné pro každé jednotlivé družstvo a musely býti písemně před provozováním sboru soudečů při každém náradí předloženy. Totéž platilo pro jednotlivce ve vyšším oddělení. Jak prospěšnou byla změna uvedená, o tom záhodným by bylo zvěděti dobrozdání některého z boreců.

Z odbývání závodů družstev ve cvičení tyčemi a prostných, souditi možno o jich velké důležitosti a prospěšnosti. Jsouť úspěšnými ve cvičení paměti, což znáti bylo při rychlejším ruchu a vyžadují mocného soustředění pozornosti. Ač výsledek nebyl velmi dobrý následkem velkého množství chyb a nepěkných poloh, ukázalo se však při veřejném druhého dne, že evikům tím věnováno bylo mnoho píle a dobré přípravy.

Se strany obecnstva věnována závodům pozornost pramalá, toliko při některých obtížnějších výkonech a i při závodech mimořádných nahromadil se blouček obdivovatelů kolem závodících, by těmto nejen překáželi, ale i mluvením je od pozornosti zdržovali. Většina návštěvy bavila se tancem, pitím aneb hrou nějakou a mnozí snad ani nevěděli nic o tom, že jsou nějaké závody. Důkazem toho jest otázka jednoho dlouholetého Sokola, který nepochybně, jsa rozmrzen dlouho trvajícím hlukem na závodisti, tázal se: proč to cvičení nyní tak dlouho trvá? Jindy prý to nebývalo.

Naším závodům, jak až posud se odbývají, prospělo by velice, kdyby odbývány byly bez přítomnosti širšího obecnstva. (P. r. Toto může býti přítomno, ale tak, aby závodícím nepřekáželo.)

Veřejné cvičení dne následujícího odbývané, mělo po mém náhledu pro věc naši mnohem více ceny, než závody právě odbyté. Též účastenství se strany obecnstva bylo větší. Litovati jest toliko, že místo, kde závody a veřejné odbývány byly, oběma tak málo vyhovovalo. Muselo krásné a pečlivě připravované společné cvičení s kužely a tyčemi žakyň a žáků-tělocvičné školy jednoty new-yorské rozděleno býti a pro tutéž příčinu nemohla ani třetina návštěvníků přítomna býti neúčastnějšímu a vzorně provedenému cvičení členů tyčemi. Pochvalou máme šetřiti; zde bude jí ale velmi místně použito doznáním, že pohledu na ladnější a zdařileji provedené cvičení nesažno se diváku naskytne. Ať již získal kdo v závodech cenu jakoukoliv, uznání zasloužili všichni cvičení účastní bratři za píli a vytrvalost, kterou věnovali

evikům těmto, a tak příležitost připravili vrstvám širším, by pohledem — na zdravá a statná těla zaujatá v stejných, hbitých pohybech — nabyli poučení, že zdraví, mužnost, statečnost a ladnost jediné z pěstování tělocviku plynout mohou. Cvičení na náradí nebylo již tak poutavé a pořádek valně rušen. Zásahu o provedené cvičení získal si místonáčelník župní br. F. Martyny, který nastudováním a řízením cvičení těchto neklamně dokázal, že „jen píli přijdem k cíli.“

Závodů nesúčastnili se bratři z jednot: Slovan z Philadelphie, Sokol z Bohemia, Islip, Little Ferry a Brooklyn — byli ale četně přítomni a ze závodů snažili se pozorováním hojně těžiti. Zvlášť horlivými byli bratři od „Slovana“ z Philadelphie, kteří ani jisti a pítí nechtěli, jen aby nic nepromeškali. Pouze z T. J. Sokol Westfield, Mass., nebyl nikdo přítomen.

Velmi pohostinně zachovali se k závodníkům a hostům bratři Sokola Fuegner v L. I. City a zasluhují projevených díků. Milým sestřám tamějším bylo již poděkováno a díků těch si též opravdově zasloužily.

Zasluhuje podotknouti — ač pravda jest, že mnohý borec zdržel se dlouho do noci — že Sokolky nedostatek spánku bujarých boreců pohostěním svým nezavinily. Že se po večeri tančilo, přičítati dlužno na vrub hudbě a pak br. župnímu náčelníku našemu. Byl to zajisté originální nápad br. náčelníka, který vyzval bratry u večere, by dokázali vděčnost svou hostitelkám tím, když si každý s nimi zatančí. A poněvadž bratři sestry počtem přesahovali, muselo se jich několik tančiti. Zábava však netrvala dlouho a o půljedenácté hodině byla ukončena. Ti, kdož zůstali déle, nečinili tak k vůli zábavě a byli by zajisté nešli ni jinak dříve domů.

Závodníci new-yorští a baltimorští velmi upřímně se bavili v Sokolovně T. J. Sokol v New Yorku, jsouce touto častováním. Byla to zábava srdečná a velmi veselá a hlučná — díky br. z Baltimore — a nebyla bez dobrého činu. V nadšené chvíli, za zpěvu národních písní, vzpomenu bylo trpkých bojů br. ve staré vlasti a učiněnou sbírkou vyzískáno \$8.50, které usneseno odevzdati ku podpoře také rodiny v Čechách, která by v nynějším hnutí následkem českého národního smýšlení o výživu připravena byla.

Krok tento zasluhuje zajisté četného následování! S pozdravem na bratry z jednot vzdálených

Antonín Voříšek.

Naším novo-Sokolům do památníku.

Všem těm, kteří šlechtné snahy Sokolstva nepoznali a je urážeti si dovolili, platí článek můj: Nedovolím nižádným duševním krtečkům, aby oloupili ideál můj vznešený o veškeren pel krásy a citů.

A v době poslední množí se urážky na Národní Jednotu Sokolskou měrou úžasnou a že napadatelé jsou v pravdě houževnatí, tu zajisté by se mnohý Sokol našinec domnívati mohl, že věc sokolská je v nebezpečí neb úpadku. — Ovšem jest u nás dost takových, kteří nedočkavostí, krátkozrakostí a předpojatostí svou domněnkám těm by uvěřili.

Nechci s utrhači a odpůrci titěrnými časopis náš vyplňovati, ale v době třeba i směšných bouřliváčků jest nám býti na stráž, neboť jejich obdivuhodná vytrvalost opírající se o klamnou theorii neustupnosti a nakažlivé dogma — již mnohého s.abocha schválila.

Nesmíme ani podceňovati šlechetné snahy těch davů, kteréž jako stádo hypnotisovati se nechají výmluvností různých demagogů. — Podnět k mé obhajobě zavdaly četné polemiky v „Dělnických Listech“ se objevující, jež jednou členy výboru dělnicko-amerického tělocvičného spolku, po druhé panem Kudlatou podepsány byly.

Mimo hrubé urážky, jež na br. Štulíka a new-yorskou jednotu jen jen se hemží, vznáší se celá obžaloba na Národní Jednotu Sokolskou. Znáám osobně velmi dobře poměry jak Sokola new-yorského tak i dělnicko-americký spolek tělocvičný, jak pana Kudlatu tak i bratra Štulíka.

Mohu tedy ještě lépe vystihnouti pravý stav věcí, než bratr pořadatel sám. — Dle zuřivých výronů protivných pisálek souditi lze na duchy velice obmezené a až běda předpojatě domýšlivé.

Dlužno pouze litovati celý ten dav snaživců dělnických a sbory moderně tělocvičné, že dosud nevypěstili si zdvořilejších, vzdělanějších a schopnějších obhájců pro svatá práva lidu porobeného, kteří dobré snaze více uškodí, nežli prospějí. A to jest věčná škoda! Jest nám tedy co činiti s horlivci nerozumnými, jednostrannými a nám nepřáteli nesmiřlivými. Též obhajobu myšlenky vznešeného Tyrše našeho běru na sebe, jako milou a svatou povinnost pravého Sokola.

Vytýká se nám v prvé řadě těchto lidí, že zavrhuje a rdousíme pokrok, stavíce překážky moderním snahám světoborným — jsme prý reakcionáři (zpátečníci). (Děl. Listy, newyorské, č. 46. roč. IV.) Chci posuzovatele a kritiku podati jen čistě věcnou rozpravu s doklady, nedbaje věcí obchodních: Kde je d ů k a z pro lživé to nařčení?

Mnohé sbory v N. J. S. jeví v době novější m n o h o u p o k r o č i l o u r e f o r m u .

V řadě prvé jest mi zmíniti se o cvičení tělesném.

Cvičení tato pokročila u nás poslední dobu systematickým vyučováním školy cvičební, což se jinde neděje. Velká váha u nás se klade na to, by síla duševní harmonicky spojená byla s krásou tělesní, a tím aby člověk stal se vlastně člověkem. Nepokládám n i k d y za dokonalé lidi duševní velikány, kteří tělesnou vyspělostí jsou daleko pozadu. V případě tomto poměr ducha a těla nikdy nejeví se v pravém světle a lidé tací aesthetický cit urážeti musí.

Rozhodně pokládám za pokrok ten čin, že odměny, které mají vzpružovati činnost, zaměněny jsou za poučné knihy místo dřívějších tretů z lesklého kovu.

Odstraněno cvičení mládeže při večerních zábavách vzhledem ku zdravotí a mravnosti její. Po cvičení a přednáškách okrskových neholdováno pití a zlovykům z dřívějších let. U všech skoro jednot podělovány jsou chudé dítky různými dary a to jak peněžitými tak i věcmi užitečnými.

Ve směru vzdelávacím učiněn ten pokrok, že pořádné přednášky veřejné, které příštím sjezdem systematicky uspořádány budou. Knihovny se zařizují, svobodomyslné školy se podporují, pomýšlí se na častější vydávání časopisu, ba i literární plody se vždy vyhlášeným konkursem odměňují.

Dlužno ještě připomenouti, že se chystají při sjezdu reformy Sokolstvo obrozující.

Co tomu řeknou ti patentovaní „moderní“? Není zde dosti důkazů ve snahách pokrokových?

Chtěl bych jich sám míti ještě více, ale poněvadž jsem rozvázným, spokojím se s málem a budu hleděti, bych s v o r n ě s ostatními ku pokroku dalšímu pracoval.

Neuteku zbaběle ze Sokola, jak to učinil pan V. K., (V. Kudlata), který nyní odrodile si počíná. — Divím se, jak může někdo míti takové smělosti, (která ale nešlechtí) a po začatém pokuse obrozovacím praštití flintou, utéci a obrátiti se proti těm, kteří mu otevřeli časopis a řečníště k volnému použití (dle stanov).

To není důstojno člověka, jenž hrátí chce úlohu krisitele míru, buditele a učitele nových ideí!

Z výpovědi, že Sokolstvo potřebovalo 20 let k tomu, nežli dospělo k přednáškám, poráží pisatel sám sebe, neb přednášky konaly se již dříve při banketech společných, okrskových cvičeních a jiných vhodných příležitostech. — Ostatně lépe je začítí „někdy“, nežli „nikdy“.

Z naší strany bychom se právem mohli vysmívati, že „pokročilý živel“ 20 let pohlížel nečinně na naši „reakci“, nežli se uchopil samostatné činnosti. Z toho právě vyvozují, že dělnické sbory tělocvičné založeny byly pro choutky jistých lidiček, kteří jich dovedli použití a vůbec používají ve svůj prospěch; neb proč „dokonalejší“ lidičky tito nezůstali při starých sborech a nedeklamovali jim dříve své rozumy?

Ostatně já nic pokrokového v dělnických sborech při dobré vůli nalézti nemohu. Již ten starý kroj, který již v Čechách jako nepraktický se osvědčil a jímž se sbory dělnické odívají, nejeví žádné známky pokroku (pak-li oděv má znamenati pokrok).

Neb znamená pokrok, když někdo nové výstředkové jméno na se pověsí? Jasným důkazem jest i to, že ačkoliv za všeobecného souhlasu byla příkládána v „Besídce Sokolské“ větší důležitost výcviku duševnímu, přec se sbor řídil dále dle staré již šablony.

Co se týče bohatosti poučných knih, též se chlubiti sborům těm nemožno, neboť redaktor „Besídky“ sám upřímně prozradil, že knihovny bohatosti té rozhodně postrádají.

Proč místo tak vyšňořeného praporu raději neobětovat se tak těžce nastrádaný kapitálek ve prospěch chudické knihovny? To bylo by nám skutečně zahanbujícím, ale ta báječná paráda upomíná nás více na fangličkářství nám vytýkané. Nechci tvrditi, že bychom dříve tak nebyli jednali, ale rozhodně dodávám, že dávno před tím u nás způsob ten vymizel, nežli u dělnických těl. sborů nastal.

Uvědomělý dělník nehledí na drahé „fangle“, na jízdu v kočárech a podobné titěrnosti, ale na upřímnou snahu po zdokonalení se.

Nechci ani býti takovým puntíčkářem, abych ōt-nářům vypsal celé směšné si počínání Děl. Am. Těl. sboru v New Yorku při poslední návštěvě Čechů zaoceánských.

Vím zcela dobře, (neb jsem tak doslechl) že se i někteří členové Děl. sboru těl. hanbili za tu ostudu, kterou vůdcové jejich při té příležitosti provedli.

Tolik trpce nastrádaných peněz obětováno bylo zlomyslně jen proto, aby urvalo se straně národní uctění krajanů nás navštívivších, ačkoliv hodilo se uctění to jako „pěšť na oko“: chudí dělníci platili za bohaté statkáře a továrníky banket, kočáry ano i hudbu, která hrála k dovršení ostudy „ruskou hymnu“.

Končím, neb stydím se, že bylo mi vtisknuto do ruky péro k obhajobě tak lehké a dosud nevyčerpané — že bylo mi vtisknuto péro na základě domáhání se pravdy i rovnosti, kteráž byla ideálem našemu nezapomenutelnému velikánu Miroslavu Tyršovi, slavnému filosofu a aesthetiku českému.

Nám není se co bátí pravdy, neb snaha naše je ta nejčistší a má aspoň býti všech našich junáků nejosobnější.

Můj náhled pak, který zde projevuji, je ten, aby spojili se všichni ti živlové z našich řad vystoupili a aby vstoupíce k nám, ukázali nám p r a v o u jejich snahu pokrokovou nejen slovy, ale i skutky. Pak doufám, že i my tolik zdravého rozumu vlastníme, bychom se prospěšných reform uchopili beze studu, že z řad dříve protivných přišly.

Na mysli tane mi píseň Svat. Čecha, který nám zajisté do duše umí nejlépe zapěti:

Vidím snahy roztráštěné,
slyším hesel pustou směs,
duchů proud se různě žene,
smetá dnes, co včera vznes',
každý hlásá nové zvěsti,
každý jiné dráhy klestí,
každým jitem nový vůdce
vstává s rušnou družinou.

Kéž by raděj v š e c h n y r u c e
v houšť se shlukly družně spjatou,
za velikou, za všem svatou,
za myšlenku jedinou!

A n t. H e i d a .

O tělocviku dospělých s hlediště lékařského.

(L'exercice chez les adultes.)

Napsal Dr. Fernand Lagrange, laurent akademie věd a mediciny,
lékař porodní ve Vichy.

(Přeložil Dr. Hovorka.)

(Pokračování)

Švédský tělocvik hledá pro dušné výhodu cvičení a odstraňuje násilné jeho účinky. Cílem jeho není podnítiti potřebu namáhavějšího dýchání, nýbrž sesílití dýchací činnost bez zvýšení dýchací potřeby a především nespůsobiti dušnosti. On na př. chorému předpisuje hluboké vdechy a nařizuje mu současně, by zvedal paže a pohyboval jimi nazad, tak že nemocný pažema opíše bočné kruhy nazad. Těmito pohyby hrudní stěny se zvedají a oddalují činností svalů, jež jdou od žeber k

ramenům. Tohoto dýchacího cvičení užívá se vždy ve švédském tělocviku, kdykoliv se jedná o sesílení dýchání; ono konejší účinně výstřední žízeň po vzduchu, jaká se někdy dostavuje po namáhavých cvičeních, a tím též zapuzuje účinně dušnost.

Nemocným, kteří snadno provádějí dýchací cvičení právě vypsané, doporučí se k podpoře účinku připojiti ještě povšechné držení (attitude) těla. Chorý na př. po dobu vdechu se vzpřimuje a zvedá na špičky. Toto držení se dovršuje natažením páteře, čímž její zakřivení tihnou k vzpřímení. A čím více páteř tihne k vzpřímení, tím větším prostorem mohou se žebra s hora dolů pohybovati.

Toto držení těla v některých případech blíží se až k převrácení těla nazad, a jelikož Švédové umějí, aby dosáhli jistého účinku, pohyby končetin s pohyby trupu vždy v soulad uvéstí, sestavili vhodné kombinace, jimiž se cvičí svaly zadní plochy trupu, paží a končetin, což vzbuzuje co možná nejhlubší vdechy.

Držení těla k prohloubení vdechu velice působivé jest záklon, pohyb to, při němž natažený trup se zaklání zároveň se vzpažením a zanožením jedné nohy tak, by skytala vzdalující se od druhé, jež zůstala pevně státi, širokou podporu celému tělu. Při výdechu vrací se tělo do polohy, jež přerušuje činnost vdýchacích sil a usnadňuje mechanicky unikání vzduchu z hrudníku. Paže na př. se spouštějí, trup se kriví, nohy se k sobě sblíží, někdy nohy se ohýbají a osoba z postoje vzpřímeného, jenž usnadňuje vdech, přechází do dřepu, jenž usnadňuje výdech.

U osob velmi slabých dýchací cvičení jest úplně trpné: t. j. pomocník pohybuje methodicky pažema nemocného, mezitím co tento opíraje poloohnutý trup o prsa pomocníka, snaží se pouze přispůsobiti rytmus dýchání k obdobám pohybů.

V četných případech jest důležité, by se dýchání prohloubilo přímým povzbuzováním činnosti dýchacích svalů. Byly-li tyto svaly udržovány v poměrné nečinnosti nemocí, která činí dech krátkým, hrozí upadnutí v ochablost z téže příčiny, jako svaly v sousedství chorého kloubu. Nemocný jsa nucen na počátku zkracovati dech, podržuje tento zvyk menší výkonnosti i tehdy, když již veškerá hmotná překážka pro rozmach plíc byla pomínula. Rekonvalescence po zánětu plíc by se zkrátila, kdyby chorý ihned počal hluboce dýchat a takto rozmnožoval spotřebu kyslíku.

Jindy jest mechanická překážka příčinou, že mohou zmizeti rozsáhlé pohyby dýchací, na př. pro pohrudniční srostění. Švédové považují dýchací gymnastiku, užije-li se jí hned po vstřebání výpotku, za nejlepší ochranný prostředek proti následnému znetvoření hrudníku při stažení pablán zánětem pohrudnice povstalých.

Než lékařský tělocvik nestará se pouze o obsah hrudníku, nýbrž často hledí změnití též hrudník samotný tím, že kostěnné jeho součástky činí pohyblivými. Příkaz ten se často namnoze u lidí, u nichž plíce sedavým způsobem života si navykly omezené výkonnosti. Klouby žebro obratlové a žebro-hrudní klesly na jakýsi stupeň ankylosy, která po době několika let činí hluboké pohyby dýchací nemožnými. Nedostatečná výkonnost plíc

pozoruje se též u starců účinkem stáří, jež přivo ztvrdnutí vazů, suchost kloubních blan a zkostnatění kloubních chrustavek. Ve všech těchto případech jest příkazem vzbuzovati pohyby v žeberních kloubech, jako bychom je prováděli při ankylose kloubu.

Užívá se rozmanitých prostředků. Samovolné dýchání s činnými a trpnými pohyby prokazují dobrou službu. Přímé působení k dosažení pohyblivosti jest někdy ještě účinnější; v tom ohledu hnětení rukama, poklepávání hrudních stěn a krajiny břbetní jsou věci, jichž nelze dosti doporučovati. Švédští lékaři předpisují vždy masáž zároveň s činným a trpným tělocvikem.

Byť byly pohyby vdechu velice důležité v zdravotním a léčebném ohledu, přece jest někdy velmi užitečno přikázati cvičení, jež jsou s to uvésti v činnost síly výdechové. Tato cvičení ve švédském tělocviku jsou vesměs trpná jako výdech sám. Zakládají se na hlubokém, methodicky vykonávaném stlačování žeber. Zahrnují též v sobě pohyby určené k podněcování činnosti a tím i cviku a síly výdechových svalů.

Účelem nejvýraznějšího pohybu, jehož vykonávání jsme viděli ve Stockholmě, jest, by působil na výdechové svaly hrudní s vyloučením výdechových svalů břišních, kterým příležitost k činnosti se mnohem častěji naskytá. K docilení tohoto výsledku položí se chorý tak, že přímé svaly břišní se natáhnou a uvedou v polohu, že jest jim nemožno se stáhnout. Osoba na př. se položí břichem na vodorovnou lavici a zvedá hlavu a paže stažením vzpříměců páteře. V této poloze přímé svaly břišní jsou nataženy a nemohou se stáhnouti a přitáhnouti žebra. Pak snaží se osoba vydechnouti vzduch z hrudníku, a aby toho cíle dosáhla, musí užití všech jiných výdechových svalů, hlavně mezižeberních, jež při své ochablosti mají podnětu nejvíce zapotřebí.

Vynalézavost švédských lékařů, gymnastů, i toho se odvážila, by vymyslila pohyby způsobilé k navrácení pravidelného rozsahu dýchacích pohybů, omezených rozmanitými následky chorob dýchacího ústrojí a jeho přívěsků. Jeden velice zvláštní z těchto pohybů jest ten, jehož se užívá při rozedmě plic.

Mezi přitěžující příčiny dušnosti při rozedmě plic náleží ankylosa žeberních kloubů. Známo, že dýchací obtíže při této nemoci pocházejí hlavně z překážky při výdechu způsobené rozedmutím plicních sklípků, které pak při výdechu dokonale nespísknou. Stěny hrudníku k změnám plicního objemu se přispůsobující nemohou se snížit až do polohy, k jaké hrudník při dokonalém výdechu tíhne, a žebra tyto stěny tvořící nepohybují se již v tom rozmachu, jaký přísluší pravidelnému stavu. Trvá-li tento stav déle, vyplývá z něho poloviční ankylosa žeber z omezeného pohybu. Kloubní plochy se zmenšují, vazy trátí na hebkosti v témže poměru, v jakém ubývá hrudníku pohyblivosti. Žebra zaujmou pak povýšenou polohu, z čehož vzniká nepřekonatelná překážka při léčení rozedmy plic.

Ankylosa žeber jest výsledkem rozedmy plic a zároveň jednou z hlavních příčin trvání této nemoci. Jest to zase jeden kruh vad, jakých mnoho se pozoruje v chorobopisné fyziologii. Švédský tělocvik dodělává se

pekných úspěchů při léčení vleklé rozedmy plicní trpnými pohyby, přímým stlačováním žeber, rozmanitým drážděním svalů, jež k pohybu je nutí, ale zvláště jedním pohybem, který pozorovateli zdá se na poprvé býti podivný. Pohyb ten jmenuje se švédsky „scruforiduing“, což znamená asi pohyb „šroubový“. Chorý sedí rozkročmo na lavici, kde se mu nohy upevní, a pomocník uchopiv ho za obě ramena hodně čile, točí jeho trupem z prava na levo a z levo na pravo. Pohyby tyto několi kráte se opakují, a otrásání, které způsobují v rozmanitých kostěných částech, z nichž se hrudník skládá, má za účel působiti v nich pohyby a z těchto celkových otřesů též pohyblivost žeberních kloubů, na něž jednotlivě účinkovati bylo by nesnadno.

Kapitola sedmá.

Cvičení u stížených nemocemi srdce.

Nepřízeň francouzských lékařů vzhledem k tělesným cvičením při nemocech srdce. — Záliba v gymnastickém léčení těchže nemocí u švédských lékařů. — Různost jest spíše zdánlivá než skutečná. — Co jmenují Švédové gymnastickým. — Smělost Němců v léčení nemocných srdcem. — Oertlova metoda. — Léčení pochodem. — Přednost švédského tělocviku v těchže nemocech. — Duch a postup léčení ve Stockholmě.

Zákaz cvičení, která stěžují dech, není tak oprávněný při nemocech plic, jako spíše při nemocech srdce. Srdeční nemocí hynou ti, kteří zneužívali rychlých neb namáhavých cvičení, a každá srdeční nemoc se zhoršuje cvičením až do dušnosti prováděným. Dušnost jest vždy sdružená s plicním překrvením, kteréž jest plicím samým méně nebezpečno, než srdci, ježto jest s ním v nejužším spojení.

I nepatrné poruchy v dýchadlech mají vliv na srdeční nemocí; tak na př. prostý katarrh průdušek může být velmi nebezpečný lidem srdeční nemocí stíženým. Proto cvičení namáhavější, které by mohlo vzrušiti dýchání, jest výslovně zakázáno u nemocných srdcem. Nemocný srdcem nesmí se udýchati, a z tohoto pravidla není výjimky. Jsou-li svalová vlákna srdce ztenčena, jak tomu jest při tak zvaném výstředním rozšíření srdce nebo při srdeční výdutí (aneurysma), tu zvýšenou činností přicházejí v nebezpečnoství umdlení, poněvadž sama jsou již zeslabena a uzpůsobena k asystolii. Je-li naproti tomu soustředně zbytnění a ztlustění stěn, tu zvýšenou prací zhorší se porucha tím, že nastává další zbytnění ústrojí. Některé nemocí, na př. nedomykavost srdečnice, zdají se býti na prvý pohled méně nebezpečnými než jiné vzhledem k překrvení plic, než jsou přece náchylny způsobiti těžkou mdlobu, a nesmí se zapomenouti, že dušnost končí mdlobou.

Léčení srdečních nemocí švédskými lékaři jest pravou protivou léčení těchže nemocí lékaři francouzskými. Ve všech případech, kde ústrojí jest oslabeno buď umdlením z výstředné práce při kompensaci neb

výkonnou nezpůsobilostí, jež vyplývá ze zvrhlosti jeho svalových vláken, zkrátka ve všech případech, v nichž srdeční sval není s to, aby vyplnil úkol pumpy a vytlačil dostatečné množství krve, by vykonala pravidelný svůj oběh, my Francouzové doporučujeme obyčejně úplný klid, bojíce se veškerého zvětšení práce, které by vzniklo z jakéhokoliv svalového cvičení. A Švédové za těchto právě podmínek doporučují a provádějí tělocvik.

Než tato protiva jest spíše zdánlivá než skutečná. Všechny polemiky nedávno povstalé o otázce léčení srdečních nemocí gymnastikou zakládají se na tom nedorozumění, že u nás slovo „gymnastický“ nemá téhož smyslu jako u Švédů, a že většinou francouzských lékařů není známo, jak se vlastně užívá švédské metody, ba ani v jakém duchu ona jest pojata.

Gymnastické léčení srdečních nemocí jest zavrženo především pro nedorozumění, jaké nám působí slovo „gymnastický“, značící obyčejně namáhavé cvičení. Třeba připojiti, že zmatek stal se úplným, když se objevil jiný způsob léčení, který ke gymnastickému léčení švédskému nemá žádného vztahu. — Dr. Oertl v Mnichově totiž zavedl léčení srdečních nemocí methodou, která se zakládá na „cvičení“ srdce samého, jako se cvičí svaly paže nebo nohy za účelem sesílení. Dle tohoto pojetí vzbuzuje svalovou námahu, která jest způsobila dočasnou se svým účinkem celého organismu a zvětšiti drážděním srdce činnost krevní. Ve stati „o léčení otylostí“ mluvili jsme o „Oertlově methodě“, kterou Němci zovou „léčením pochodovým“. Základ této metody jest ten, že nemocný podniká každého dne chůze po určitý čas a stupňuje je tak, že vykonává stále delší a delší cestu zprvu po rovině, ke konci již po strmých pěšinách horských. Hlavní námitka proti této methodě jest, že v mnohých případech pochodové léčení, o němž má se za to, že srdce cvičí, vlastně je přetěžuje.

Než postup německého lékaře liší se naprosto od postupu lékaře švédského. Oertl chůzi do kopce hledí vzbuditi povšechné účinky cvičení a k dosažení užitečných výsledků následných, které závisejí na výcviku, vysazuje nemocného bezprostřednému účinku únavy, což hrozí nebezpečstvím.

Ve švédském postupu veškerý povšechný účinek jest potlačen. Vykonávané pohyby jsou tak umírněny, že nemohou působiti na vnitřní ústrojí, aniž vzbuzují silné stahy srdce a znatelné zrychlení jeho úderů.

Postupy švédského tělocviku jsou jediné, jež dovolují užiti cvičení při léčení zjištěných srdečních nemocí, a zde pouze o těchto budeme jednati, neboť všechny ostatní jsou nebezpečny, jakmile porucha srdce jest sdružena s obvyklou obtíží dýchací.

(Pokračování.)

Oslava 20leté činnosti T. Jed. Sokol v Omaze.

Omažský Pokrok Západu psal o události v nadpisu uvedené: „Minulou neděli (dne 5. září) odbývala se dvacetiletá památka založení Tělocvičné Jednoty Sokol v městě našem a první tělocvičné jednoty na západě vůbec. Pořádající výbor připravil program vábný a poutavý a zavděčil se dojísta plnou měrou četně shromážděnému obecnstvu. Chybou jen bylo, že připuštěno do síně mnoho mládeže bez rodičů a že počátek slavnosti se přilíhl

protáhl. Slavnost, ač oznámena na třetí hodinu odpolední, byla zahájena skoro o hodinu později a sice číslem hudebním, pochodem turnerů, hudebním sborem sedmé warty, v kterémž účastní se většinou Čechové. Na to zapěl pěvecký klub řízením p. Maška slavnostní sbor. Obě čísla byla přijata vděčně. Potom vystoupil starosta Sokola Sokol Rudolf Havelka a stručnou, ale jadrnou řečí zahájil slavnost. Však žel že pro nedostatek klidu hlas jeho desti nepronikal. Po něm vystoupil red. t. l. J. Rosický, kterýž v delší řeči vysvětloval důležitost Těl. Jednoty Sokol co činitele ve snahách národních. Porovnával působení místní jednoty zdejší se snahami národními v Čechách, dospívaje k závěrku, že ve všech důležitých snahách následuje Těl. Jednota příkladu, kterýž podávají bratři naši ve staré vlasti. Tak jako tam v prvých dobách probuzení pěstováno pilně divadlo a z jeviště buzena láska k vlasti a řeči české, ba i naše národní hymna „Kde domov můj“ poprvé z jeviště zazněla, tak i Těl. Jednota zdejší hned záhy po svém založení téhož prostředku používala. Sokolstvo v Čechách vzalo vzniku, když nastala doba poněkud volnější národu českému po ústiku Bachovu a sbory sokolské zakládány byly v každém městě, v každé dědině za účelem tužení těla a šlechtění ducha a není o tom pochybnosti, že větší měrou než který jiný činitel přispěly k obrození lidu českého a jestliže tento dnešní dobu hájí neohroženě práv svých a požaduje neústupně co mu náleží, jest to do velké míry zásluhou šíření myšlenky sokolské v kruzích nejširších. Tak jako tam, i zde Těl. Jednota má zásluhy ve směru tomto. Poznáním své vlastní síly přišel český národ k tomu přesvědčení, že musí hájiti mládež českou v ohrožených územích před odnárodněním a proto založena byla matice školská. My zde ovšem co se národnosti týče jsme v území nanejvýše ohroženém a nechceme-li, aby v nejbližších dobách zanikla veškerá památka po nás, musíme pečovati o udržování české školy, v níž by vštěpována byla dítkám našim láska k rodu svému a k řeči naší, v níž by učili se znáti bohaté dějiny naše a poznávati, že Čech s hrdoostí hlásiti se má k rodu svému. Připomenul, že i v tomto ohledu Těl. Jednota Sokol učinila svoji povinnost a jestliže nezanikla mezi námi ta školka česká, kteráž ode vždy byla popelkou, má o to hlavní zásluhu Těl. Jednota, kteráž většinu prostředků k zbudování školy poskytla i nejhojnější měrou o vydržování její pečovala. Vyslovil své přesvědčení, že i v budoucnosti jednota bude úkol svůj konati a vroucími slovy se přimlouval o horlivější podporu všeobecnou. Připomínal pak, že poslání jednoty není nikterak skončeno, nýbrž že tato dojísta bude v budoucnosti blahodárněji ještě působiti nežli v minulosti. Dojísta, že důstojně dostojí úkolu, k němuž cítí se povolána a takřka pověřena lidem našim, kterýž při bazáru před několika lety tak hojně se podílel, projeviv neklamně svou vůli, aby Těl. Jednota podjala se v době příležitě stavby důstojné spolkové síně národní. Je sice pravda, že z jistých stran musila jednota v letech právě minulých snášeti výčitky, pročež že se úkolu toho ještě nechopila, však je dobře známo, že tyto výčitky a pobídky nepřicházely z úmyslu čistého, nýbrž měly nekalé osobní pozadí a není pochyby, až nadejde doba příhodná, že Těl. Jed. Sokol i tento úkol ku spokojenosti provede. Pak připomenul řečník některé důležitější události z doby trvání jednoty a sice: Založena byla jednota dne 3. září 1877 a to ve schůzi, kteráž odbývala se v bytu Sokola F. Jelena. Ve schůzi té zapsáni byli následující členové co zakladatelé, jak jeví se ze zápisek schůze té: F. Jelen, Josef Vlna, Jan Konvalin, F. Boukal, Jan Sokol, Jan Svačina, Petr Svačina, Franta Vodička, Václav Koše, Jan Holeček, Vác. Kohout, Josef Přiborský, Leo Krenk, Vojtěch Veleta, Ant. Pokorný, Josef Fiala, Franta Rajtera a Jos. Kavan, celkem 19. Prvními úředníky v této schůzi zvoleni byli: Fr. Jelen předsedou, Fr. Vlna tajemníkem, F. Vodička pokladníkem. V prvních letech po svém založení zápasila jednota s nesházenými rozmanitými druhy a držela se na živu pouze jen obětavostí jednotlivců. Cvičeno bylo jen časem a to nepravidelně. Vele důležitým krokem, kterýž vedl k rozkvětu její, bylo spojení se za tři leta po založení, dne 12. září 1888 s dramatickým spolkem Tyl a první úředníci spojeného sboru byli: Mat. Nerad předseda, Jan Heller náměstek, Jos. Němec tajemník, Josef Fiala účetní, Václav Havlíček pokladník, Jan Konvalin cvičitel, Ant. Kment druhý cvičitel, F. Vodička divadelní fidele, Karel Bartoš režiser, Václav Vančura jednatel a praporečník, Jan Spilinek a Petr Svačina výbor majetku. Od té doby nepřestávala Těl. Jednota Sokol pěstovati divadlo. V roce následujícím a

sice dne 7. března usneseno bylo přistoupení k Národní Jednotě Sokolské. Krok tento následován byl největším rozkvětem sboru. V roce 1882 přijato bylo 54 nových členů a koncem toho roku čítala Jednota 73 členů, 18 cvičičů a 25 žáků, jmění pak dostoupilo \$438. Potom ale nastaly různé a nesváry, jednota počala klesati a založena jednota jiná, Sokol Čech, načež se obě vespolek potíraly. Byl to boj bratrovražedný, mající snad příčinu v odvěké nesvornosti české a slovanské. Boj ten byl oboum spolkům osudným a konečně uzavřely příměří a sice právě před třinácti lety, opět počátkem září, spojivše se v jedno pod jménem Těl. Jednota Černý, jejíž členstvo bylo jak následuje: K. W. Bartoš, F. Bartoš, B. Boudný, Ad. Boukal, F. Boukal, F. Dvořák, Vác. Moravec, Karel Mareš, F. Mareš, Josef Němec, V. Nováček, F. Hess, Jan Hofman, Jan Konvalin, Ant. Kment, Ed. Reich, Jos. Rousek, Jan Ráček, F. Lorenc, F. Jelen, Josef Fiala, J. Fisher, Josef Přiborský, Ant. Pruša, Anton Prchal, F. Přiborský, Václav Pivoňka, Jan Sokol, F. Serbousek, Josef Slezák, J. Sojka, Jakub Sedláček, F. Šalda, Jan Švanda, Albín Melchers, Josef Mathauser, Al. Novák, Ant. Tuma. Celkem 38. Po spojení doznal sbor nového rozkvětu a v roce 1888 usnesl se vrátiti se ku dřívějšímu jmenu svému, Těl. Jed. Sokol i prospívá od té doby měrou hojnou, ku prospěchu členů svých i ku prospěchu veškeré obecnosti, i končil řeč přáním zdaru v budoucnosti. Mezi řečí došel blahopřejný telegram od bývalého horlivého člena a několikaletého cvičitele, Bohuslava Ningra, nyní v Humboldt, Nebraska, bydličího, kterýž způsobil valný dojem. Zní následovně: „Švarní bratři, srdečně a hřímavě Na zdar! Jen nadšeně v před, vždyť volnost našim cílem jest.“ Zpěv damského sboru, „Vínec ze Smetanových oper“, přijat byl velice vděčně. Hudební číslo Harmonia ceterního klubu vzbudilo pravou bouří pochvaly, tak že muselo být opakováno. Klub tento má též několik horlivých českých členů a prospívá znamenitě. Dne 26. tohoto měsíce bude odbyvat veřejný koncert v Germania Hall. Po čísle tomto následovala opět hudba kapely a sice selekce z opery Maritana, kteráž byla též hojně aplaudována. Potom následovalo číslo, kteréž nebylo na programu a sice pořádatelům výboru podařilo se získati meškající zdeš otcem návštěvou slečnu Olgu Hájkovnu z Plattsmouth, vyškolenou pianistku, ku sehrání jednoho čísla, totiž „Dva slavíci“. Vzdor snaze pořádatelů výboru nebylo lze zjednatí úplný klid, tak že posluchačům ušla část požitku tohoto. Tělocvik žakyň, i ostatní čísla programu provázena pochvalou, však když bylo po 6. hodině, počalo se obecenstvo již rozcházeti, dříve ještě, než program cele vyčerpán byl. Večerní zábava byla navštívena též hojně a vzdor vedru bavila se mládež dlouho do noci. Slavnost tato zůstane dojísta účastníkům dlouho v paměti.

Sokolstvo v Praze a okolí roku 1896.*)

(Napsal V. Kukaň.)

V uplynulém roce založeny byly dvě nové jednoty a sice „Tyrš“ na Smíchově a na Pankráci, tak že počet sokolských jednot v policejním obvodu pražském stoupl na 25. Také počet členů vzrostl a sice v Praze a předměstích **) o 315, v okolních obcích o 229, celkem tudíž o 544. Avšak v Praze jest přírůstek členstva jen zdánlivý, neboť uvážíme-li, že Sokol Tyrš na Smíchově měl loni členů 512, jeví se vlastně v ostatních 10 jednotách pražských a předměstských úbytek členů o 197. Nejvíce zaraziti nás však musí, a vzhledem k budoucnosti jest to úkaz málo potěšitelný — že úbytek hledati musíme v řadách — c v i č e n ů, tedy bratří, kteří jsou základem, jádrem Sokolstva. Sokol pražský proti roku 1895 má o 71, staroměstský o 30, holešovický o 24, karlínský o 37, vinohradský o 18, břevnovský o 23 cvičence méně. Počet cvičenců stoupl na Smíchově (založením nové jednoty) o 126, na Hradčanech o 24 atd. Menší úbytek, neb přírůstek tuto nezaznamenávám. Členstvo vůbec ubylo: Sokolu pražskému 82, na Hradčanech 64, v Holešovicích-Bubnech 51, v Karlíně 54, Dejvicích 23; přibýlo: Vyšehradu 37, Smíchovu (založením nové jednoty) 515 atd.

*) Srovnej se článkem: „Sokolstvo v Praze a okolí roku 1895“ v 9. čísle loňského ročníku „Sokola“.

**) P ř e d m ě s t s k ý m i jednotami tuto vesměs vyznačím pět jednot v Karlíně, na Smíchově, na Kr. Vinohradech a v Žižkově.

Jaká jest toho příčina, že procento členů cvičících v mnohých jednotách pražských a též venkovských klesá? Mnozí uvádějí, že různé spolky sportovní, jež v posledních letech tak úžasně u nás se rozmnožily, jsou příčinou toho zla, neboť ony ubírají síly Sokolu a odvádějí mládež od cvičení tělesných, od práce sokolské vůbec k pouhému sportu, k zábavě. Aby činnost spolků sportovních byla paralysována, navrhuje se zlidovění tělocviku. Tělocvik má se zjednodušiti, populárním, přístupným učiniti všemu lidu, tak aby i ti, kdož v krkolomných cvičeních s jinými závoditi nemohou, z rozmrzelosti cvičiti přestanou, opět do tělocvičny byli přilákáni a jejich počet aby též vzrostl.

I já uznávám, že sport ubíjí náš „Sokol“. Mnozí z horlivých nadšených Sokolů, jakmile dostali bicykl do ruky, byli tím okamžikem pro nás ztraceni. Zde vizte, bratři, jak málo jest dosud pochopen úkol Sokolstva, jak povrchní byla dosud výchova mládeže v některých jednotách! Kdo přečetl důkladně spisy Tyršovy, kdo ví, čím Sokolstvo národu českému býti má, ten s lehkým srdcem neopustí řady naše, ale vytrvá, věren zůstane praporu našemu za všech okolností.

Ale není sport jen tou jedinou příčinou úbytku cvičenců v jednotách sokolských. My bratři sami v sobě musíme dávatí vinu zjevu tak neutěšeného a zahanbujícího. Co platno nám, že počet jednot a počet členstva vůbec celkem roste, když to členstvo ani necvičí, ani jinak nepracuje. Většina členů, zejména v Praze a větších městech, do jednot nejdou, vespolek se neznají, a jen ten roční, neb měsíční příspěvek dokazuje nám, že ten, onen spoluobčan náš také jest členem Sokola, ať už z pohnutek jakýchkoliv. Jak může tato ohromná massa členů nic nedělajících znáti úkol Sokolstva, jak mohou osvojití si vlastnosti, jež požadují se od pravého Sokola, jak můžeme z nich vychovati karaktery, muže pevných zásad, neobomlných v přesvědčení, když nic nečiníme pro jejich výchovu, nesnažíme se, získati je pro práci v jednotách, v národě a jen jejich příspěvkem se spokojíme? Klopýtne-li některý z takových bratří, neznající úkol a povinnosti Sokolů, pak hanobí se za to celá jednota neb veškeré Sokolstvo, kdežto činovníci jednot s a m i s o b ě měli by dávatí vinu, že o výchovu mládeže dbají nedostatečně. Kázeň v mnohých jednotách jest uvolněna; podléhají jí jen členové cvičící, pak hrstka činovníků, ostatní pak bratři — a těch jest velká většina — mohou ve veřejném životě dělati co chtějí. Zde vizte, bratři, tu velikou mezeru v naší práci.

Nestálá, tékavá mysl žijícího pokolení, zejména mládeže, lehkomyšlnost, touha po požitcích tělesných, vlastnosti to, jež jako šíravá tekutina se šíří mezi lidem otravující jeho ducha, nejvíce dnes škodí vši vážné práci. Pohleďme do všech našich obranných jednot národních, do jednot sokolských, do jiných důležitých spolků českých a zděsíme se, jak úžasně malý jest ten hlouček pracovníků a ještě méně těch neziskových pracovníků, kteří v nynější době materialistické zachovali si ještě drobet toho nadšení a idealismu a pracují — pracují pro jiné, v zajmu národa, vlasti, odměny, uznání, slávy nečekající. Náš lid nadchne se v malém okamžiku pro novou myšlenku, přísahá, že ji ve skutek bude uváděti a zítra o svém slibu neví. Křičeti umíme, ale pracovati nikoliv. Dnešní pokolení, zejména mládež bez rozdílu stavu stále a stále musí mítí něco nového, aby mysl její k tomu se upoutala. Spolky sportovní jsou nejnovější vymoženosti, která „vyplňuje také citelnou mezeru v národě“ a proto vše se hrne bez rozmyslu za touto novotou. Dlouho-li bude lákati? — Pořádání výletů, zábav tanečních a jiných, pitek atd. najde dnes ještě dosti horlivých a „obětavých“ pracovníků, ale snad i tato záliba brzy zmizí a všeobecná otupělost, nečinnost, lenost, zahořstí se ve všech vrstvách lidu. Jisté známky v povaze, smýšlení, činnosti lidstva dávají nám tušiti, že blížíme se k jakési krizi, k všeobecné únavě, kdy nikdo nic nebude chtítí dělati, leč jen dobře se mítí. Řady pracovníků víc a více řídnou, za to však rostou řady lenochů národních i nenárodních, kteří žaludkovou otázkou kladou nejvýše, jimž dobré bydlo jest nejuvyšším a jediným ideálem. Také kritiká oprávněných i neoprávněných máme celé legie. Jest to dnes v módě, vše kritiso- vat, trhat, na nikom poctivé nitky nenechat, jiné ku práci honit, každému chyby vytýkat. Avšak většina z těch „kritiků“ měli by nahlédnouti do zrcadla, zdali nemají ve svých očích břevna a ukázati nám, jak oni umějí pracovati.

Řekl jsem jen část toho, co tísní srdce mé a ducha mého zne-
pokojuje. Nenadešel dosud čas, aby lidstvu pravda celá, nepokrytá
otevřeně do očí řici se směla. Kdo by tak učinil, musil by se při-
praviti, že bude vyhlášen za — reakcionáře. A přece ten, kdo
nemá zrak zakalený, musí viděti, že lidstvo stůně, spěje k jakési
krisi. Pokrok a osvěta mají též své stíny a čím více blížíme se k
století dvacátému, tím delší se stávají ty stíny dusivé. Toužili
jsme po pokroku, přáli si, aby uvědomění proniklo do všech vrstev
národa, svoboda zasvitla v naší vlasti české, ale zapomněli jsme, že
dobrá věc má též své slabé stránky. Jeden z našich ideálů —
pokrok a osvěta — volným krokem spěje k uskutečnění, že stane
se majetkem všeho lidstva a na druhé straně s tesknoutou a obavami
patříme, jak čistá mysl lidu se otravuje, jak lid osvojuje si vlast-
nosti nepěkné a jak ta náhaza mravní šíří se dál a dál — — —

Kéž Sokolstvo krisi tu opět šťastně překoná! Kdož cítíte v sobě
sílu, pracujte na zdokonalení, zušlechtnění naší mládeže, chraňte ji
v kritické době přítomné před zkázou. Jest to dorost národa,
naděje vlasti! Vy všichni, kdož znáte a chápete veliký úkol
Sokolstva, přičiňte se, aby odkaz Tyršův a Fugnerův nezůstal
nesplněný, aby úkol náš, započatý — nezůstal nedokončen — —
Jame povinni tak učiniti. Nesmí se říci o Sokolstvu, že zpronev-
řilo se programu svému, že z pohodlí, lhostejnosti nemohlo, či
nechtělo splniti to, co národ od něho žádal — — —

Roku 1896 bylo v Praze a okolí jednot 25; z těch sdruženo b lo
v župě podbělohorské 13, v středoečeské 11 jednot. Sokol pražský
svým počtem členů tvořil župu o sobě.

Členů a cvičenců měly:

Sokol pražský členů 1370 (cvičenců 285), Staré Město 336 (cvi-
čenců 94), Menší Město 246 (68), Hradčany 130 (72), Kr. Vyšehrad
284 (75), Holešovice-Bubny 280 (115);

Karlín členů 253 (95 cv.), Smíchov 541 (115), Smíchov „Tyrš“
512 (156), Král. Vinohrady 555 (202), Žižkov 421 (150);

Vel. Břevnov členů 130 (cv. 22), Bubeně 105 (30), Dejvice 80
(8!), Košíře 122 (29), Líbeň 266 (32), Michle 54 (20), Nusle 170 (36),
Pankrác 221 (37), Podbaba 98 (31), Podolí-Dvorce 78 (25), Radlice-
Nový Smíchov 94 (42), Střešovice 65 (25), Vršovice 154 (42), Zličov-
Hlubočepy 85 (27).

Úhrnem bylo členů:

v Praze a na předměstích 4928, v okolních 14 obcích 1722, v
Praze a okolí dohromady 6650.

Cvičenců bylo:

v Praze a předměstích 1427, v okolních obcích 406 v Praze a
okolí dohromady 1833.

V procentech bylo cvičenců:

v Praze a předměstích 28·9 (roku 1895: 31·2), v okolních obcích
23·5 (roku 1895: 28), v Praze a okolí dohromady 27·5 (roku 1895:
30·4).

Podle jednotlivých kategorií bylo členů:

	v Praze a předměstích: proc.	v Praze a okolí: proc.
čestných a zakládajících:	231 (4·8)	378 (5·7)
přispívajících:	2418 (49)	3277 (49·3)
činných:	2279 (46·2)	2995 (45)

Stáří a stav všech cvičenců ani letos nemohu uvést, poněvadž
Král, Vyšehrad a Podbaba podaly výkaz nesprávný, Zličov,
Hlubočepy stáří a stav cvičenců neuvedly. Jmenované tři jednoty
měly cvičenců dohromady 133. Podávám zde tudíž výkaz o stáří a
zaměstnání ostatních 1700 členů cvičících.

Cvičenců dle stáří bylo:

a) v 10 jednotách pražských a předměstských (bez Vyšehradu):
stáří: 18—19, 20—21, 22—23, 24—25, 26—29, 30—35, přes 35 let
cvičenci: 364, 319, 203, 147, 136, 100, 83
v pro-
centech: 26·9, 23·6, 15, 10·9, 10, 7·4, 6·2;

b) ve 12 jednotách okolních (bez Podbavy a Zličova-Hlubočep):
stáří: 18—19, 20—21, 22—23, 24—25, 26—29, 30—35, přes 35 let
cvičenci: 106, 81, 63, 38, 30, 22, 8
v pro-
centech: 30·5, 23·3, 18·1, 10·9, 8·6, 6·3, 2·3;

c) ve 22 jednotách pražských a okolních:

stáří: 18—19, 20—21, 22—23, 24—25, 26—29, 30—35, přes 35 let
cvičenci: 470, 400, 266, 185, 166, 122, 91
v pro-
centech: 27·7, 23·5, 15·6, 10·9, 9·8, 7·2, 5·3.

Cvičenců dle zaměstnání bylo:

	v Praze a předměstích: proc.	v okolí: proc.	v Praze a okolí: proc.
Dělníků a řemeslníků:	680 (50·3),	280 (80·5),	960 (56·5)
Rolníků:	2 (0·1),	7 (2),	9 (0·5)
Studujících, úředn. atd.:	509 (37·7),	35 (10),	544 (32)
Obchodn. a živnostníků:	161 (11·9),	25 (7·5),	187 (11)

V Sokole pražském bylo dělníků a řemeslníků 19·6, rolníků
0·3, studujících, úředníků, učitelů, doktorů atd. 59·7 obchodníků a
živnostníků 20·4.

V Praze a na předměstích připadá člen jednoty na 53 1 českých
obyvatelů.

V jedné hodině cvičební cvičili v Praze a předměstích průměrně 111, v okolních obcích 17·6 členové.

Učňů cvičilo průměrně 382, žáků 735 v jedné hodině cvičební.
Učňové necvičili: na Menším městě pražském, na Vyšehradě, ve
Vel. Břevnově, Dejvicích, Nuslich, Pankráci a Zličově-Hluboče-
pích. Žáci necvičili na Menším městě pražském, na Hradčanech,
Holešovicích-Bubnech, Michli, Podolí-Dvorcích a Vršovicích.

V Praze a na předměstích bylo cvičitelů 123, pomahatelů 34,
v okolních obcích cvičitelů 55, pomahatelů 30.

Veřejných cvičení konalo se v Praze a na předměstích 7 s 597
borci, v okolních obcích 9 se 255 borci.

Přednášek konalo se 98 v 25 jednotách. Nejvíce přednášek
vykazují: Košíře (10), Král. Vyšehrad (9), Praha-Staré Město (7),
Smíchov „Tyrš“ (7), Smíchov (6) atd. Podrobné zprávy o před-
náškách (thema, počet účastníků atd.) a rozhovorech podány
budou v Přehledu o činnosti veškerého Sokolstva českého za
rok 1896.

Odborných, tělocvičných knih měly jednoty pražské a před-
městské 2150, okolní 369 svazků. Knih zábavných a poučných
měly jednoty pražské a předměstské 3427, okolní 1486 svazků.

Výpůjček knih bylo v Praze a na předměstích 10.737, v okol-
ních obcích 3725. Nejvíce svazků knih vykazují jednoty: Sokol
pražský 1293, Holešovice Bubny 785, Smíchov 840, Žižkov 485,
Král. Vinohrady 401 atd.

Nejvíce výpůjček knih měly: Holešovice-Bubny 2426, Smíchov
1840, Král. Vinohrady 1394, Smíchov („Tyrš“) 1061, Radlice Nový
Smíchov 1045, Karlín 1002, Praha-St. Město 879, Bubeně 860,
Vyšehrad 845 sv. atd.

Časopisu „Sokol“ odebíraly jednoty pražské a předměstské
803, okolní 137 výtisků. Jeden výtisk připadá v Praze a na před-
městích na 6·1, v okolních obcích na 12·5, úhrnem na 7 členů.
Nejvíce výt. „Sokola“ odebíraly: Sokol praž. 379, Smíchov „Tyrš“
119 (po Sokolu pražském nejvíce ze všech jednot českoslovanských),
Král. Vinohrady 54, Karlín 48, Smíchov 47, Holešovice Bubny 45,
Žižkov 35 výtisků atd.

Sborníka Sokolského odebíraly jednoty pražské 313, okolní 124
výtisků. Jeden výtisk připadá v Praze a na předměstích na 15·7,
v okolí na 13·8, úhrnem na 15·2 členů. Nejvíce výtisků „Sborníka“
odebraly: Sokol pražský 100, Staré Město 65, Holešovice-Bubny 22,
Hradčany 20, Smíchov („Tyrš“) 20, Vel. Břevnov 20, Pankrác 20,
Vršovice 20 atd.

Počet výtisků časopisu „Borec“ nemohu uvést, poněvadž
mnohé jednoty ve statistice otázky této nezodpověděly. V šesti
jednotách pražských a předměstských odebíráno Borce 108, ve 4
jednotách okolních 41 výtisk. Z ostatních jednot zprávy chybí, v
některých „Borec“ odebírán nebyl. Nejvíce výtisků odebíraly:
Smíchov („Tyrš“) 54, Praha-Staré Město 23, Karlín 20, Košíře 20,
Střešovice 10 atd.

Jmění jednot pražských a předměstských bylo 188.347 zl., okol-
ních 30.211 zl.

K účelům vlasteneckým a dobročinným věnovalo 9 jednot
pražských a předměstských 937 zl. 38 kr. (Sokol pražský 489 zl.
28 kr.), 10 jednot okolních 205 zl. 45 kr.

Vlastní tělocvičnu mají jednoty: Sokol pražský, Karlín, Smíchov, Vršovice.

Jízdní odbory mají Sokol pražský a Sokol libeňský.

Dívčí odbory tělocvičné měly loni: Staré Město pražské (největší návštěva 28. prům. 23-4), Menší Město pražské (čl. 84) Král. Vyšehrad, Smíchov (prům. 40), Smíchov („Tyrš“) a Karlín (čl. 28). Dívčí odbor tělocvičný v Radlicích-Novém Smíchově v druhém pololetí m. r. se rozešel. V Praze jest též samostatný „Tělocvičný spolek paní a dívek pražských“.

Sokol Americký.

— Litujeme, že o našich starších cvičencích, jak v právě minulých závodech župy Východní tak i v připravovaných závodech župy Chicagské není ničeho slyšeti. Dočkáme se přece jednou, aby také ti, kteří již překročili leta, kdy nejlépe cvičili, však v cvičení neustali, změřili se sobě stejnými svoji sílu a obratnost? Jak by závody naše lépe vypadaly a jak byly by mnohem zajímavějšími, kdyby účastnili se jich naši starší cvičenci. Jistě by dostavilo se k závodům takovým obecenstvo v počtu hojnějším i shledalo by, že cvičení hodí se právě tak dobře pro muže, jako pro mladíka. Nevíme proč již jednou s dobrou tou věcí se nezačne. Kolik as sborů rozpomeno se, že mají pořádati přednášky a to aspoň jednou za měsíc. Leto minulo a s ním protivná vedra, také krásná jeseň již dokonává, i nastane doba, kdy vhodno pořádati schůze zábavné a poučné pro Sokoly a pro obecenstvo. Nezanedbejme dobré příležitosti.

— Obáváme se, že závody župy Chicagské, jež budou dne 24. t. m. v Plzeňském Sokolu, zůstanou pokud se počtu borců týče za oněmi před 3 lety pořádanými. Tehdy závodilo borců 85. Kolik bude jich závoditi tentokrát, těžko udati přesně dnes, několik dnů před závody, neboť víme jistě, že mnozí z těch, kteří za borce byli ohlášení, cvičení nenavštěvují. Jsou to smutné přípravy!

— Na obětavosti mezi námi neschází, to musí přiznati každý. Ovšem že není obětavým každý, neboť někdo chce také i ze Sokolství těžiti. Však i ti obětaví často nedosáhnou obětmi svými toho, čeho by se dosáhlo, kdybychom již jednou tak pokročili, abychom byli s to říci: tolik a tolik obětují na tu neb onu potřebnou věc. Podle starého zvyku, obětují mnozí hodně peněz o našich zábavách, aby sbor vydělal. To však namnoze je maření sil. Počítejte co peněz se musí propítí, prokoufíti, protancovati a jinak promarniti, než sbor sokolský má z nich několik set dolarů čistého užítku. Tu a tam sic již ovze se Sokol s návrhem, že bylo by lepší, aby každý člen sboru vnoval z vlastní kapsy dollar neb dvě namístě aby pořádaná byla zábava na výdělek, však hlasu takového Sokola se posud nedbá. Vše dle přání většiny musí běžeti starou marnotratnickou a drahou cestou, která se zásadami našimi v divném jest souhlasu. Však těžko jest mnohé předělávati! A proti starým zakořeněným zvykům, byť sebe horší byly, těžko jest bojovati!

— Závody župy Východní m. m. konané, zdají se přesvědčovati nás o té smutné skutečnosti, že cvičenců nám nepřibývá. Súčastnilo se jich 63 borců, kdežto o závodech téže župy r. 1894 cvičilo borců 67. Tehdy patřilo k župě Východní pouze 6 sborů, dnes patří k ní sborů 11. Ovšem, že některé z těch sborů přítomně župu Východní tvořících, jsou sbory mladé, teprve nedávno založené, v nichž není sil, které mohly by dobře závodů se účastniti. Ku porovnání uvádíme účastenství o závodech zmíněné župy r. '94 a letos.

	1894:	1897:
T. J. S. New York	36	30
S. J. Blesk, Baltimore	13	7
Fuegner, L. I. C.	12	13
Svornost, Morrisania	2	7
T. J. S. Newark	4	6
	—	—
Celkem	67	63

Uznáváme, že obeslání závodů vzájemnějšími sbory jest velmi obtížné, když pokladna sborová jest prázdná, neb neoplývá nábytkem. Zajisté, že jen zlé časy zaviniily, že jednota baltimorská súčasťnila se závodů letošních slabším počtem, než závodů před 3 lety. Za to T. J. S. Svornost v Morrisanii byla o závodech

letošních dobře zastoupena, uváží-li se, že počet všeho členstva její jest jen skrovný. Dle všeho vydařily se letošní závody župy Východní úplně i vynikaly hlavně tím, že borci jich se súčasťnivší chovali se k sobě co praví milující se bratři. Z toho těšíme se nejvíce, jsouce přesvědčeni, že slet jejich utužil věc sokolskou v župě Východní do daleké budoucnosti.

— Jak málo dbá naše svobodomyšlné Čeststvo o českou školu, o tom píše Chicagský Denní Hlasatel: — „Ty české školy svobodomyšlné stávají se stále většími popelkami. Vede se jim stejně ve velkých osadách, v naší metropoli Chicagu i v menších osadách, které považovány jsou za převážně svobodomyšlné. Svobodomyšlnost stává pouze v ústech. Tak čteme o české svobodomyšlné škole v Pok. Západu: — „Česká škola omažská jest dnem 12. září 1897 zavřena. Vyučování v ní muselo býti přerušeno následkem stále rostoucích dluhů, a výbor neměl nijakých nadějí ku získání dalších prostředků. Těl. Jed. Sokol, která poslední dobou přispívala na školu částkou slušnou, nemohla dále toto břemeno nésti bez náležitě pomoci našich spolků svobodomyšlných, neboť od březnové své schůze vyplatila školnímu výboru více než \$75 ku krytí vzrůstajících se dluhů. Česká Omaha, která čítá více jak 7000 Čechů a skoro tucet spolků svobodomyšlných, dává si vysvědčení, že nemůže vydržovati českou školu, v níž by dívky naše česky se zdokonalovaly a vlast svých otců učily se ctíti. Jaká netečnost vůči škole panovala, vysvítá nejlépe z následujícího: V červnu, kdy se vyučovalo ještě svobodně, navštěvovalo školu více než 100 dítek. V červenci již se počalo vybírat školné a to zaplatilo 67 dítek. V srpnu platilo 35 dítek školné a v září již jen 15.“ — A jak se daří škole omažské tak i ostatním. Není pochopení pro pravou věc svobodomyšlnou, a kde není pochopení nemůže býti též nadšení. Svobodomyšlníci domnívají se býti více než věřící a hned dopouští se největšího přehmatu, když uslechují idealism vyměňují za materialism. Neposílají dívky své do škol, kde se neplatí, tím méně pak do těch, v kterých požaduje se sebe menší částka na vydržování.“

— T. J. S. v Omaze, Neb., zakoupila pozemky za \$2100 k postavení na nich síně.

— Pokrok Západu přinesl následující pro nás zajímavý dopis: „Prague, Neb., 21. září. — Ct. red. P. Z.: Ve Vašem ct. listu ze dne 17. t. m. dočetl jsem se ve článku „Něco ze Západu“ chvalitebného pojednání o městečku Clarkson, kde se udává mezi jiným, jak i ve škole obecné se vyučuje každý pátek odpoledne čeština, a dodáváte k tomu, že pokud víte, jest Clarkson snad jediné městečko, kde se tak děje. Všechna čest rodákům clarksonským, že se tak starají o naši mateřštinu a já s radostí dodávám, že oni nejsou v té věci osamělí, neb myslím, že naše česká Praha jest v tom ohledu první. V naší škole se vyučuje čeština každý pátek a to celý den ve dvou vyšších třídách již po mnoho roků. Máme též několik žáků jinonárodovců a i mnozí z těch se desky učí. A co ještě více: Náš sokolský sbor požádal radu školní, aby mohl vyučovat tělocvik na této škole asi třikrát týdně a i to povoleno a Sokol dr. Jos. Pecival a Fr. Pavlík budou vyučovat tělocvik. Nevím proč by i v jiných osadách po většině českých nemohli učinit podobně a já doufám, že brzy o jejich činnosti veřejnosti též něco sdělím. — S úctou Anton Kašpar.“

Ze župy Východní.

Zpráva župního dozorce o T. J. S. v New Yorku.

V Long Island City, dne 4. srpna 1897.

T. J. Sokol v New Yorku navštívil jsem dne 1. června 1897. Rozvrh, jež jsem podnáčelníku, Sok. Martynymu zaslal, byl následující: Prostná — úpolnické polyby paží, postojé úpolnické.

Rozvrh na nářadí a s nářadím pro 4 čety byl následující:

I. Hrazda — přemyky, vzepření, toče. Kůň na děl — obraty, mety odbočmo, mety přednožmo. Skok daleký.

II. Bradla — vzepření, mety, výdrž. Kůň na šíř, mety roznožmo, obraty, mety skřmo. Skok do dálky.

III. Kůň na šíř — mety odbočmo, mety únožmo. Hrazda — obraty, vymyky. Šerm — škola.

IV. Kruhy — změny visu v houpání. Bradla — ručkování, komihání. Skok do hloubky.

Určitě v 8 hodin nastoupilo ku cvičením prostným 48 členů pod vedením br. Martynyho; ukazovatel byl br. Řehoř. Cvičeno bylo 6 oddílů, každý oddíl 6krát. Cvičení, ač bylo dosti obtížné, provedeno bylo dobře. Na nářadí 1. oddělení (P. r. četu?) vedli bratři Jahoda Ant. a Oktavec. 2. odd. vedl br. Křížek V. 3. odd. br. Řehoř a Bartuněk. 4. odd. br. Sýkora a Štefek.

Cvičeno bylo v každém oddělení přesně dle rozvrhu a názvosloví bylo též dobré.

Dále cvičilo družstvo čekanců, které cvičil br. Jiřka Fr. Cvičili dle rozvrhu br. Ferd. Martynyho a sice — řebřík šiký — ručkování. Koza — mety roznožmo s oddalováním můstku. Hrazda — vzeptění závěsem. Cvičeno na všem nářadí též dobře.

Celé cvičení, které trvalo půldruhé hodiny, se mně líbilo a přál bych každé jednotě, aby mohla tak pokračovat v tělocviku a ve všem jiném, jako jednota newyorská. — Na zdar!

Fr. Vančura, doz.

Zasláno.

Ctený kollego: — Denně udalestí a tón časopisectva anglického presvědčují nás o tom, že nám Slavianom neomylně a neodkladně nutno vyvinout nějakou akci, kterou z čiasťky zamedzil by sa nepriateľský tón voči krvi našej, povznieslo sa blatom pošpinené meno slavianské; z druhej strany pestovaly sa spoločné záujmy plemena nášho a pracovalo sa vážne v prospech blahobytu ubohého ľudu.

Pomery na tolko sa víviňujú, nativismus šíři že, keď niečo neučini sa, o páru rokov dojde to tak ďaleko na tej svobodnej podo Kolumbusa, že poriadni, poetiví a čestní Slaviani, obchodníci zvlášť, nutení budú zakryť svoj povod keď len nebudú chceť sa vystaviť verejnému posmechu. — Nuž a kolkíže prinesú obeť a zastavia sa svojetí? Konfrontovaní budeme s novým renegatstvom. Vynimku nečini tu žiadna ratolesť pňa nášho. Spáchá-li zločin Slovák, Poliak, Čech, Horvát, Rus, Slovinec atď., pripisuje sa to „Slavovi“ a trpíme tak všetci. Anglické časopisy nevedia brvná v očiach svojich ľudí, zo zlámočiek v očiach nášho ľudu robia lomos na ukor mena slavianského.

Pýtam sa, máme i na ďalej tak nečinnne hľadeť na hrozné tie vyvíňujúce sa pomery a či nie? Ja rozhodne tvrdím, že dost bolo lethargie. Jestli sme a chceme sluť za Slavianov, plemena verných zastancov vysúkajme rukávy a dajme sa ráz do práce. Do jakej? Písať články? Nie — Pero nepostačí. Nie vern. Dokazuje minulosť. Popísalo sa mnoho, vykonalo málo. Chyťme sa vážne do práce, ulapme vec zo stanoviska praktického. Muj náhľad by bol nasledovný:

Odbývať schozdu slavianskych novinárov a poradiť sa o nejakom „modus vivendi“. Novinári reprezentujú verejnú mienku, tvoria verejnú mienku, jich svátou povinnosťou je v prvom rade odpomáhať nešťastným pomerom.

Za najvýhodnejšie by som uznával aby taká porada svolána bola do Clevelandu, Ohio na deň 14. oktobra 1897.

V mene dobrej veci úctive Vás žiadam obratom pošty neomylně zodpovedať:

- 1.) Ochotný ste súčastniť sa tejto novinárskej porady?
- 2.) Súhlasíte s dňom a miestom?

Nech Vás neodstrašujú nezdarené pokusy činené jednotlivými vetvami a celým plemenom v záležitosti vzpruženia národného života. Tieto nezdary povzbuzoval nás budú v čnejšej práci. Celý národ podopre seriósnu prácu, len ať nechýbi v prvom rade dobrej vole u nás. Očakávajúc ctenú Vašu odvetu obratom pošty som Vás oddaný

P. V. Rovnianek.

Silák Soukup mrtev. — Soukup, ten obr, kolos, jenž přemohl hračkou celou řadu známých a proslulých siláků, nejsilnější muž v Čechách, jenž v zápasu s uznanými konkurenty siláků z ciziny čestně obstál, ba mnohé z nich překonal, je mrtev. — Když před lety zavítala do Prahy tlupa siláků, produkujících se v divadle Variété, objevily se na rozích ulic pražských chvástivé plakáty, jimiž byli všichni siláci vyzýváni, aby se pustili se siláky z povolání v zápas. Tomu, kdo siláky přemůže, byla slibována odměna 100 i více zlatých. Samo sebou se rozumí, že Soukup se

přihlásil a podstoupil zápas se siláčkou dvojicí bratří Rasso. Tentokrát bylo divadlo Variété nabitó ve všech svých prostorách, a zajímavý zápas byl sledován se živou a napjatou pozorností. Soukup zvítězil úplně a obecenstvo odměnilo jeho výkony vzbuzující úžas a překvapení bouřlivým potleskem a voláním slávy. Obecenstvu byla okolnost, že český silák přemohl oba siláky cizince, velice lichotivá. Ve svých kruzích stal se český silák hrdinou. Podobný výsledek měl zápas se siláky Millony, kteří zůstali za výkony Soukupovými velice pozadu a zejména ve vzpřimování těžkých předmětů utrpěli velkou porážku. Soukup tenkrát obrátil kartu, nabídl totiž sám těmto obrům 50 zlatých, zvednou-li takou tíži jako on. Millonové tíži nezvedli a za kulisami Soukupa snažně žádali, aby netrval na vyplacení odměny, jinak že by byli zničeni a ve svém povolání velice poškozeni. V dalším zápase se siláky Hoyerem a Baleyem zvítězil Soukup právě tak jako s Jaggendorferem. Ohromná síla českého obra vycházela na jevo již z nejprostší jeho produkce: S bravurní lehkostí zvedal 150kilové (300liberní) činky a jednou při slavnosti matiční zvedal kámen těžký tři metrické centy (600 liber). Cizí atleti sami uznali Soukupa za největšího siláka-championa. — Soukup byl rodák vršovický, kde narodil se roku 1869. Byl feznickým pomocníkem a po dlouhá leta byl zaměstnán na staroměstské porážce, jsa tak zvaným zadkařem. Zaměstnání toto vyžadovalo ovšem ohromné a neobyčejné síly a Soukup na svých žulových a nepoddajných ramenech nosil kusy masa vážící na tři sta a padesát kilogramů. Později byl silák zaměstnán na pražských jatkách, kde každého dne podával ukázkou své obrovské síly. Hříčkou proň bylo, zdvihnutí vykrmený živý kus dobytka na řemeni, který si pověsil na šíj. Do chladírny odnášel vždy jen polovinu kusu. — Soukup zemřel v 28 letech následkem hostce a zánětu kloubů, z čehož se vyvinula srdeční choroba. Není však vyloučeno, že obr podlehl srdeční chorobě, která se vyvinula z přenáhleného zdvihání obrovských břemen. Velká část pražského obecenstva znala mladistvého toho obra z různých zápasových produkcí. Zejmena slavnosti matiční velmi působivým číslem mívaly jeho úžasné výkony.

DO P I S Y .

V St. Paulu, dne 4. září 1897. — Nastává nám doba, kdy se náš sokolský sbor připravuje, by začal zase cvičit. V poslední schůzi byl zvolen výbor, by vyjednal s cvičitelem, za jakých podmínek by náš sbor zase cvičil. Minulou zimu jsme mu platili dollar dvacet pět centů za jeden večer. Každý se těší již na začátek. Jen aby každý byl ve cvičení, až se začne.

Naše jednota roste sice pomalu, za to ale naše mládež začíná poznávat úkol, za kterým se Sokol ubírá. Jen z toho mladého kořene může vzéjti mocný strom, který každému popřeje zotavení pod svou korunou jak na těle tak na duchu.

Spojenými silami jsme začali českou svob. školu. Řád Čech Č. S. P. S. dává k tomu účelu svou síň zdarma, řád Mělník jest finančně nápomocen a naše jednota pomáhá též finančně. Vyučuje se každou sobotu od 9 ráno do 12. Prozatím vyučuje br. Antonín Jurka a dostává dva dollary za jedno učení. Dále se platí jednateli čtyřecet centů za připravení síně. Dítky se vyučují úplně zdarma. Naše obecenstvo by mělo dbát té příležitosti a posílat dítky, zvlášť když to je v sobotu a děti jsou doma matec v cestě. Ať učí se své mateřské řeči, jež není žádnému na škodu, ani zde v Americe. Pak můžeme očekávat, že naše mládež při nás zůstane a že k českým spolkům se bude dávat, zvlášť kdyby sokolská jednota měla podporu anebo pojištění na život. Tu by to u nás vypadalo jinak. Než, toho nechám. Víím, že tu jsou starší členové, kteří by to neradi viděli, neb většina našich starších patří k jiným podpurným spolkům. Tedy se nebudu rozepisovati.

Č. A. J. Sokol se usnesla dávat ples ve prospěch české svobodomyšlné školy dne 25. m. m. Výnos té zábavy bude věnován výboru školnímu, v němž zastoupeny jsou jmenované již sbory.

Naše Sokolská Jednota potřebuje českého cvičitele a pak bychom mohli vystoupit lépe na veřejnost; sil mladých tu máme dost.

Cvičitel náš, jelikož jest Němec, rozumí se, že cvičí německy a to neradi vidíme. Než donfejme, že to bude brzy jinak, neb mladí

naši Sokolové se cvičí dobře, tak že za krátký čas mohou převzít cvičení sami. — Na zdar!

E. F. Sklenář, taj.

V Chicagu, dne 24. září 1897. — Dne 18. září t. r. jsem přistoupil k sboru T. J. S. Čechie v Chicagu, Ill. Jsem bývalý člen T. J. Sokol v Sadské ze staré vlasti, pročež chci podat zprávu o nás. Dělíme se na dvě družstva: první mladší cvičenci, druhé starší cvičenci, tak zvaná veteránská četa. Členů, co chodíme stále do cvičení naši čtyři, čítáme 8 mimo cvičitele Sok. Al. Kremla.

Připravujeme se na 16. října t. r., kde uspořádáme veřejné cvičení, pouze veteránská četa. Nyní horlivě vykonáváme veškeré výkony na veřejné to cvičení od našeho cvičitele zpracované. Máme na každém nářadí 3 výkony školní a jeden volný a skupiny na všech nářadích zde jmenovaných, hrazda, bradla, kůň na šif a děl, dále 2 skupiny na řebíkách, pak cvičení čtyřdobá s krátkými železnými tyčemi. Myslím, že to na nás dost.

Musím předně díky vzdát Sok. cvičiteli Al. Kremlovi a náčelníku J. Roztočilovi, že se uchopili té myšlenky pořádat veřejné cvičení tak starých členů, neb některým už dávno čtyřicítka uplynula.

Cvičitel se všemožně vynasnažuje, by všechny výkony byly správně provedeny, a my s ochotou vyplňujeme jeho snahu. Musím podotknout, že jest to zde v Chicagu novinka, by pořádala veteránská četa veřejné cvičení a protož provolávám hlučně Na zdar našemu podniku. Později podám zprávu, jakých výsledků asi jsme dobyli podnikem našim.

Na zdar!

Alois Sršeň.

V Baltimore, dne 26. září 1897. — Již dlouhá doba uplynula, co žádné zprávy aneb dopisu z našeho zátiší baltimorského v orgánu nebylo, proto si dovoluji sám malou zprávu podati.

Tak asi jako jiné sbory sokolské, tak i náš sbor ochabuje a nepokračuje jak by měl pokračovati. Ze 130 činných členů navštěvuje jich cvičení 8 aneb 9 a to stále tíž, ač mohlo by jich lehce cvičiti 60, 70 členů mladých a schopných, kdyby bylo pívo a karty v cvičirně! Tu dost možná, že by se jich dostavilo víc! Ale nechme je, když nevědí co jest pro ně dobré a prospěšné. Náš náčelník měl by podat zprávu aspoň jednou za 3 měsíce. Myslím, že asi nechce podávati smutné zprávy o sokolské činnosti v Baltimore. Minulý týden započalo se v cvičením žáků a navštěvuje jich 12—14, což jest u nás dobrý začátek. Zároveň též zakládáme nový sbor Sokolek, k čemuž byl zvolen šestičlenný výbor. Doufám, že se sbor ten brzy ustaví, jelikož jest u nás dobrá vyhlídka na silný sbor Sokolek. Jenom trochu dobré a pilné práce, a bude to.

Musím se též zmíniti, že jsme se po závodech župních v L.I.C. zadrželi ve Filadelfii dva dny, totiž 8. a 9. září. Nechť přijme filadelfický Sokol Slovan a Sokolky tamní naše nejvšelejší díky za jejich dobré pohostinství, které nás nemálo překvapilo. Zvláště děkujeme Sokolům Belzovi st. a ml., Abelesovi a Flutkovi, kteří nás upřímně pohostili a po bratrsku pobavili. Provolávám jim hřimavě Na zdar! Co toto piši, mešká v našem městě starostka Sokolek z Filadelfie Majdalena Flutkova a její bratr František. Doufám, že si prohlédnou město a pobaví se co nejlépe.

Ku konci dovoluji si napsat, aby se naši hoši pustili „báru“ a „pálu“ a chopili se cvičení. Na zdar!

F. Kadaň, ml.

V Baltimore, dne 1. října 1897. — Proč prý časem něco do našeho orgánu nenapiši, dolehá mnichý náš Sokol, vždýť prý o nás baltimorských, tak staré jednotě, není ani ničeho slyšeti. A skoro je tomu tak, jako bychom neuměli psáti. Ovšem psáti u nás nemůže každý, aspoň ne tak, aby dopis měl také svoji patřičnou cenu. Co se mě týče, nemohl bych ani napsati dopis planých frází a nechati ladem ležeti to, co by za povšimnutí stálo, jen abych snad vše mohl zakončiti svým podpisem. Však psáti u nás úvahy, činiti praktické návrhy, říci jen drobět pravdy, to vše znamená započeti boje, boje nekonečného, který obyčejně mívá v zápětí zhoubné následky. A pak, jak také bych já mohl psáti, nejsem dobrým Sokolem, vždýť neevičím ani na nářadí. Ještě že mi zbývá ta útěcha, kde mně možno poukázat, že ze 130 našich členů jich cvičí nepravidelně asi osm. Však kde spočívá celá ona vina? Jest to zkrátka řečeno u

některých ochablost, jinde netečnost, a pak hlavní věc, chybný pojem o velké šlechtné věci sokolské. Sami tak mnohé zamlčujeme, co by zasloužilo odsouzení, a tak se stává, že potom mnohý vidí ve své nepravosti souhlas, a tato se šíří směle dále.

Že v sokolských řadách vládnouti má silná a zdravá paže, již řídit ale také by měl zdravý, vznešený a bohatýrský duch, měl by vědět Sokol každý. Jest opravdu bolestné, kde vybízí mnohého podpora v nemoci a úmrtí, by se stal Sokolem, a pak aby jen stále hleděl při všem na zadní svá kola a osvojoval si právo sám, které patří všem, a na kterém spočívá základ svaté sokolské věci. Člověk, který skoro pravidelně vybírá své podpory, není ničím více, než vypočítavým obchodníkem, a neměl by nikdy předstírat, že jest oporou spolku.

Co se našeho sboru týče, nemůžeme si odnavykouti onu protivnou a zhoubnou strannickost, která nás zavádí mnohdy až k pošetilostem, jež zabíhají i do zájmů mimo sbor, tedy nesokolských. Ovšem, čteme o sobě vždy jen samé dobré, a to nás utvrzuje v domněni, že je to vše tak dobře, a pisatelé září štěstím. Avšak říci nám tak někdy: Zarděte se! Ležela před vámi věc, o jejíž uskutečnění jen vy jste mohli rozhodnout, a snadno, a přece jste ze strannickosti tak vznešený účel zašlápli. Za takový výrok by byli mnozí s to mluvčího rozsápat. Oh, ta strannickost! Tímto ovšem není míněno, že bychom snad nebyli za 25 roků trvání naší jednoty neprokázali žádného dobra. Ba naopak. Mohli bychom v mnohém býti za příklad sborům jiným, jež zajisté v dobročinnosti i předčíme.

Nejlepší důkaz toho jest spolková naše hotovost, která obnáší \$1300, ač by jinak mohla obnášeti dle počtu členstva a doby trvání několikrát tolik. Skoro se tak zdá, že jest obnos ten skoro vždy stejný, či jinak, že má býti stejný, aby nás snad nenapadly všelijaké choutky, třeba stavitelské. Ovšem činíme dobře, když podporujeme stavby siní, škol, Sokoloven atd. mimo náš obvod, však podivně jsme se zachovali v domácí naší školní otázce, kde několik sborů se usneslo postaviti českou školu za pěticentové poplatky městěně na každého svého člena, a náš „Sokol“, národní to stráž, byl první, jenž odepřel. Však damské naše sbory, sotva že postavily hrobku, hodlají opět sami postaviti školu. Na zdar! Nevymlouvej toto žádný, ani ne snad z návodu, abychom nemuseli říci bolou pravdu.

Jest to podivné, jsou mezi námi Sokolové, kteří ač neevičí, přejí a podporují vše, co v tělocvičný odbor spadá, hájí jeho zájmy, a ti neocenili školní otázku. Dobře víme, že tvůrčí síla mnohého Sokola v jednacím řadu má důležitou cenu a že z těchto mnohých neevičí, omlouvá ta okolnost, že takovému mnohdy nezbývá ani dosti času ku spaní. Každá práce šlechti a každá má svoji cenu, proto jest naší povinností se vždy na vzájem podporovati a nedbat zájmů jednotlivců, kteří mají při mnohém toliko na zřeteli vlastní či sobecké předsudky. Tvořme si již přece jednou své vlastní úsudky, uvažujme zrale, rukujme o našich zájmech také někdy otevřeně, napišme pak o tom něco, a zajisté se nám dostane i důležitých pokynů. Učiníme-li tak, budeme si více přístupni a nebudeme se tak nápadně tříditi, jako lidé sobě úplně cizí.

Představme si Sokola, onoho českého bohatýrského šlechtice, který se vždy a všude hrdě hlásí ku svým bratřím, a s myslí bujarou vždy vřelý podíl běže na každém vlasteneckém díle, a pak pohleďme na sebe, zdaž nevidíme velikého rozdílu. Či nezdá se vám někdy, že přístupující, kteří podlehají pokynům, aneb od kterých se tak dá očekávat, bývají u nás více vítáni, než ti, o nichž se ví, že jsou nestranní osvovenci? Neměli bychom býti při uvádění či přijímání nových členů trochu opatrnější?

Odkud to přichází, že se vždy tak spoře shromažďujeme a toliko na pohřeb se čteně dostavíme, bojíce se dvoudollarové pokuty? Patrně se nenávidíme a společný kruh nás nevábí. A naše činnost záleží ponejvíce ve schůzích, kde se jeden s druhým asi čtyřikrát v roce průměrem spatříme.

Co to dalo za námahu, než jsme se usnesli vyslati četnu na závody, když však obdržela tato cenu, byli jsme celí unešeni, a na návrh náčelníka usneseno založiti tělocvičný odbor dívek a paní, což přinešeno ze závodů, a našim závodníkům za jich přičinění uspořádán bude společný banket. Tedy opět trochu života.

Že jsme až příliš pohodlní, či trochu nedbalí, dokazuje již ta okolnost, kde od slavnostního jubilea, tedy skoro 3 měsíce, dosud

se slavnostní výbor nesešel, by svoji záležitost finančně uspořádal a svoji zprávu sboru předložil. Však vinu podobných případů a mnohého zpátečnictví nesou i naši starší a rozvášní Sokolové. Tito právě sborové schůze malokdy navštěvují, a tak se stává, co mnohá důležitá otázka by vždy velkou většinou byla prosazena, takto naopak se „vítězně porazí.“ Na otázku, proč se sborového jednání nesúčastňují, se obyčejně odpovídá: Kdo pak by tam mezi ně šel, vždyť to není nic platné, u nás to již jiné nebude, vždyť se vše ukříží atd. Tešme se však lepší budoucnosti, navštěvujme naše schůze do jednoho a plňme tak své povinnosti, z kterých nám zajisté vyplyne brzký užitek, však strannickost musí úplně býti vymytá. Zde promluveno trochu pravdy, která nepůjde někomu pod vousy, však nechť si, kdo si za pravdou došláp po Hájkově stopě do New Yorku, ať se podívá i ještě dále. Dobře spolu budme, však pravdu sobě mluvíme. Vi-li někdo zdravější a chutnější prostředky, tož ven s nimi. Na zdar!

J. Há j e k.

V New Yorku, dne 1. října 1897. — Když jsem před šesti asi roky kráčel po úrodných lánách státu Nebrasky a po několika letech pobytu mého panenskou půdu tamní v několika okresích kříž na kříž procesoval, tu mnohdy zdálo se mi, že v té obrovské zemi jazyk český nehlaholí tak mocně, zdálo se mi, že Čechové svého jazyku si nehledí, a že přec snad to smutnou pravdou bude, že pomalu, avšak jistě s naší mateřskou řečí vymíráme. Úzko, basmutno mně přechásto bylo. Však postupem času, sezámiv se s bodrými rolníky českými i s obchodníky, seznal jsem jiný život národní, seznal jsem, že každá chatrč i úhledný dům, čistý jak klíčka, chová v sobě poklad národní, kde rodáci bydlí, ba domnívám se, že Čechové, kteří svůj rodný jazyk dovedli si vypěstovati na farmách beze všech pomůcek a škol, jsou ti pravi ochranci naší mateřské řeči. Jak mile, ba velmi příjemně dotkla se sluchu mého ta velebná píseň „Kde domov můj“, zpívaná dívčicí as 14letou, když jsem kolem „drnaku“ šel a poněvadž jsem částečně i zvídavým, dovolil jsem si i dovnitř se podívat. Rodina česká, několik knih ba i časopis český krásil chudý ten příbytek. A ta láska Čecha k Čechu, ta úslužná pohostinnost, to přívětivé chování k neznámému krajanu, to málo kde, draží bratři, ve velkých městech mezi krajany našimi shledáte. A obrázku takových na sta bych vypravovati mohl. Na preriích, v lesích, v dolech, lomech i v hlučných továrnách, všude téměř hlaholí česká řeč, však v rolnictvu našem vidím nejlepší ochranu a pravou baštu jazyka českého.

Avšak kam jsem se se svým pérem až dostal! — Chtěl jsem se vlastně pochlubit, že i Sokolstvo české má lvi podíl na vychování české mládeže. Kdo viděl imposantní průvod našich dítek i členů při závodech župy Východní, ten doznati musí, že česká řeč mnoho pokolení ještě přežije. Kdo viděl závody i veřejné cvičení, ten poznati mohl, že česká paže ještě dlouho zde třímati bude prapor červenobílý. Kdo viděl ty vyzdobené domy v barvách národních zde v New Yorku i v Long Island City, ten neleká se pohřbu „posledního Čecha.“ A kdyby bratři vzdálenější se mohli podívatí do cvičení našich malých dítek, ten pochváliti by musel cvičitele jejich, neboť on v útlých srdečkách rozněcuje jiskru lásky vlastenecké, uče je při pochodech různým písním vlasteneckým. A chcete-li seznaní i jiné školy sokolské, tu jděte se podívatí do oper a divadel jednotou pořádaných a seznané, že žádná sokolská jednota zde v Americe, ba tvrditi mohou že i v Čechách, na Moravě a ve Slezsku není čilejší a pracovitější nežli naše jest.

Zadrž péro svůj směr! Vždyť vlastní chvála nevoní. Mohla by některá bratrská jednota se uraziti jediným mým úsudkem.

Poněvadž br. Zborník, bývalý náčelník, se z města na venek odebral, byli jsme osiřeli bez náčelníka po nějaký čas. Cvičitelský sbor navrhl nové muže pro čestné a obtížné místo toto a šťastnou snad náhodou zvolen za náčelníka Sokol Al. Wokal, veterán nejstarší, bývalý náš „táta“. A tak opět nový ruch započíná. Bratr Wokal jest mužem spolehlivým a vůdcem dobrým a proto s důvěrou na práce jeho pohlížíme.

Opera „Edip Král“ sehraná 25. září pěveckým odborem, nebyla navštívena jak toho snaha cvičitele vyžaduje, nicméně však zpěváci drželi se statečně a morální úspěch jest zaručen. Nevím čím to je, že mnoho bratrů „bojkotuje“ naše opery a divadla, za to však ručím každému, že při návštěvách takových odpadne chuť k práci

další, a jestliže odbory přestanou pracovati, odpadne Sokolovně hlavní zdroj k umoření dluhu na ni váznoucího.

Dne 2. října otevřen bude „bazar“ čili „večerní výstava“, která potrvá až do 10. října. Při výstavě této jest spojena naše slavnost a sice třicetileté trvání jednoty naší, kterážto slavnost zahájena bude lampionovým průvodem a slavnostní řečí našeho starosty. Na každý den jest zajímavý program ustanoven a poněvadž bude vstupné pro Sokola pouze 10 centů pro „všechny dny“, může se tam každý bratr podívatí a něco na památku z výstavy naši si domů přinéstí. Přiznivkyňe a ženy Sokola budou míti zvláštní výstavní oddělení, taktéž i sestry Sokolky svůj vlastní stan výstavní míti budou, ba i cvičitelský sbor svoji výstavku uspořádá, a protože bratři, chutě k dílu, neboť pomocných rukou se mnoho k zdaru výstavy přihlásilo.

Co novinku pilně připravuje a studuje dram. odbor Sokola činohru „Člověk bestie“ a odbor doufá, že výtečným dílem tímto překvapí mile divadla milující obecenstvo. Hlavní úloha nachází se v rukou osvědčeného herce pana Al. Klapky, který s nevšední ochotou milerád ji s námi sehraje. Kus ten sehrán bude buď v sobotu, dne 23. října, aneb dovoli-li to poměry zdejší, bude dán v neděli, 24. října. Na zdar!

M. K a f k a.

V Newarku, dne 1. října 1897. — Dopisovatelem být a všecko dobře aneb nic psát, to nejde. Jelikož zastávám dva úřady, mohu si látku voliti sám, ačkoliv to mnohému vhod není. Mojí povinností jest, abych trochu té pravdy uveřejnil, jaké poměry u nás jsou. Za to také od mnohého dostanu, co si za rámeček nemohu schovat. Nic nedělá. Ono to jinak nejde, když je člověk pánovitý, jak se mnohý člen domnívá, však on to časem pozná. Začátek tento píšu a náhledu toho bych byl, že by jednoty sokolské mnohem lépe pokračovaly, kdyby mimo zábavy něco jiného pořádaly, aspoň by se sborům aneb členům neubližovalo, jak se to většinou stává. Když má člověk pár sklenic piva v hlavě a nějaké osobní záští k tomu a pak si je na veřejnosti na něm vyliti chce. Když takového výbor neb náčelník napomenouti chce, aby byl zticha, tak se urazí a více do cvičení nejde, poněvadž se jeho charakter s pánovitostí náčelníka nesrovnává. Nejlépe by bylo nechat každého dělat co chce.

Také jsem se domníval, když si zde založíme podporu v nemoci, že bratři vezmou na sebe obrát jiný a lépe hleděti budou, abychom za naším cílem ku předu kráčeli. Ale trochu jsem se předešle přepsal, naopak je to. Teď mnohým je moc platu 50 centů měsíčně. To je rámusu, když za ten pakatel dostane 3 doll. podpory týdně. Mnohé jednoty platí více a nemají podpory žádné a není jim to mnoho. Je to bratři také náš účel, abychom se podporovali. Nesmíte na to ukazovati, že ve stanovách N. J. S. to není. Ono to přijde. Každá jednota hledí, aby si své členy nadržela, proto jsme byli většinou pro podporu. Necháme-li podpory, ztratíme tím většinou starší členy, a ustanoviti, aby platili na podporu kdo jen chce, to není možné, poněvadž jsme jen slabá jednota. Rozmyslete si to a zajisté že se mnou budete souhlasit.

Dále stojí ve stanovách N. J. S., jak se mnohý domnívá, přispívati 25 ct. My jsme od založení zaznamenáni všichni co činní členové. Ten má každý dle toho plnit pravidelně své povinnosti a když je neplní, má být pokutován. Na to vy zapomináte. Dříve se říkalo, že starší členové z toho nic nemají a odcházeli. Proto bychom tím byli padli docela. Já vám bratři kladu na srdce národnost naši udržeti v pokroku. Nesmíte na to hleděti, abychom jen tím darem dvěma šilinky to dokázali, musíte to skutkem dosáhnouti, ale ne almužnou a pak se může něco dát dělat.

Jak známo vám, bratři, pořádala zde župa Východní závody dne 5. září v Long Island City, které se dle všeho pořádku odbyly. K nim naše jednota, ačkoliv slabá, vyslala 6 závodníků a soudee. Nemyslel jsem, že to tak dobře dopadne a že naši bratři nějakou cenu dostanou. Drželi jsme se statečně na všem nářadí mimo hrazdu a dostali dva bratři jednotlivé ceny. Br. Ant. Peřina skok vysoký a br. Vojtěch skok o tyči. Potom se řekne, že my nic.

Vzdávám bratřím long islandským jmenem našich závodníků vřelé díky za pohostění a ubytování po ten čas. Obzvláště Sokolům v Long Island City za hostinu, kterou před závody závodníkům připravily v místnosti br. A. Wokala.

Jest vidět v mnohých jednotách větší obětavost k bratrstvu, jak jsem sám poznal.

Dne 20. listopadu pořádá školní výbor v Newarku divadelní představení ve prospěch zdejší školy. Ochoťníci naší jednoty většinou se již na to připravují a vyvolili si frašku ve 3 jednáních „Tak se chytají vrány.“ Je to pro ně ještě trochu těžký kus, ale já doufám, když dobrá vůle k tomu přispěje, že ho provedou. Jen se držte svorně, pak to půjde.

Co se týče školy, tu máme zde již hezký počet žáků a žáků, které vyučuje slečna Žofie Voclova. Sláva jí za její obětavost, neb má s nimi mnoho práce. Teď jí vypomáhají trochu br. Klán a br. Richetský.

Co se týče vyučování tělocviku, ten se již také s nimi trochu probírá. Mním, aby se též jakási tělocvičná škola zařídila, neboť je to záhodno a prospěšno i zdravější pro ně. Pak zajisté že bratři vůbec lépe ku sboru přilnou a ve prospěch jeho pracovat budou, by národnost naší udrželi. Jsem jist, že snaha ta nemine se cílem.

Abych podal zprávu o cvičení členů našich, musím přiznati, že je teď velmi slabě navštěvováno jak cvičení starších tak pořadová i cvičení družstev.

Pročez vás vyzývám bratři, byste se chopili práce společně a svorně vši silou ku předu kráčeli. — Na zdar!

Václav Ptáček, náčelník.

V Detroit, dne 2. října 1897. — Kdybych byl dopisovatelem jednoty naší, dovedl bych se dnes rozepsati o sboru, o němž tak málo je slyšeti. Mnozí bratři budou myslet, že T. J. S. Podlipný dopisovatele vůbec neví. Ze dopisovatel jest důležitou osobou při sokolských sborech, to dobře víme a vždy schopného Sokola hledíme sobě zvoliti. Proč nedá slyšeti o naší jednotě, jest jaksi dědičné. Ten před ním nedopisoval do Sok. Amer., on též nemusí. A tak napíná nás všechny. Když Sok. Amer. přijde, hledáme jeho dopis, ale marně. Předce by tolik látky mohl sobě pro dopisy vybrati!

Sbor náš jest čím dál více, obzvláště nyní členové všichni počali pracovat, takže zajisté půjde vše snadněji ku předu, než poslední čtyry roky, kdy polovina bratrů byla na zahálce. Cvičící sbor tuží se na veřejné cvičení, jež pořádati budeme 24. t. m. Tu bratři měli bychom se opět sejití společně v tento náš výroční den, dát na jevo, že i my radujeme se z osmiletého trvání našeho sboru.

Veřejné cvičení letos doufám že bude jedno z nejlepších. Němečtí bratři jistě nám slíbili svou účast, jakož i bratři clevelandští nás hodlají navštívit. Program bude vybraný a neschází než abychom do jednoho se dostavili se svými přáteli. — Na zdar!

Jan Fryš.

V Chicagu, dne 3. října 1897. — Dle článku nadepsaného „Četa starších“ v posledním čísle „Sokola Amerického“ nebylo povšimnuto mého dopisu v čísle 8. t. l., kde jsem psal asi takto: „V naší tělocvičné Sokola Čechie necvičí naši mladí členové tak pilně, jako v zimě cvičili, za to ale stará četa, která cvičila v zimě jen o 5 neb 6 členech, cvičí nyní pilně o 8 neb 10 členech. Nejstarší je náš náčelník Sokol Rostočil (43 r.), V. Sýkora (40 r.), F. Ševčík (35 r.), F. Křenek (34 r.), A. Sršeň (33 r.), J. Sedloň (33 r.), P. Churaň (32 r.), E. Doležal (31 r.), O. Kovářik (30 r.), F. Suchý (30 r.). Sokol A. Kreml (39 r.), člen Slov. Lípy, na požádání, této čety jest cvičitelem z ochoty velmi dbalým. Tato četa pořádá 16. října veřejné cvičení na veškerém nářadí, a na bradlech bude závodit s prvním cvičícím družstvem o cenu.“

Těž jsem se dočetl v 8. čísle Sok. Am., že již vyšel jeden sešit Matice Sokolské. Jest co litovat, že vydavatelstvo nezaslalo jedno číslo na každý sbor, bychom seznali jeho směr.

Sokol pražský není tak mocný, by Sokolstvo vymanil z klepet mladočeských politiků.

Proto je-li tento nový list (P. r. Spis.) ducha ráznějšího, ryzé zásady, zasluhuje od nás podpory. Víme, že takový list nenajde všude přátel, když tak jako Sokol Americký neponechá mnoho místa k všelijaké chvále, a jen přesně posuzuje a pobádá k lepší činnosti. Tu jest oblíben jen u členů, kteří rádi pravdu přijmou, třeba by i někdy pro ně trpká byla.

Za to ale jsou také Sokolové, že ani list nerozvinou, myslíce, že jim netřeba nějakého napomenutí. Za to ale papír, který chválí

stejnou měrou darebnost jako dobro, pro ten jsou mnozí. Takový tisk však je jen ku škodě všeho pokrokového hnutí.

Od 6. listopadu započne sbor náš půjčovat knihy ze své obnovené knihovny. Právě že mnoho dobrých knih nám v ní chybí, proto však přec žádných zamilovaných neb krvavých románů a povídek o bohu se v ní místa neponechá.

Přítomně se nacházejí v naší knihovně všechny spisy sokolské, 4 ročníky z říše vědy a práce, 3 ročníky Svojana a více svobodomyšlných spisů. Dále dějiny národa českého od Palackého, vyňatky z dějin jiných národů, několik životopisů mužů, kteří celý život věnovali, by nám zachovali, co v jejich idealech skryto bylo, a kterým bylo milejší každé protivenství, než aby zamlčeli pravdu svého přesvědčení.

Poučné vypravování z cestopisů a několik dobrých povídek — to as celý obsah naší knihovny mimo mnoha starých divadelních knih.

Když členstvo sobě bude hledět zachovat to, co obsah této knihovny učí, nepodlehne snadno starým zvykům, jako dítko novorozené, aby se odříkalo ďábla, aneb jako Sokol, který chtěje vstoupiti v stav manželský — libá rukáv černé kutny.

Dne 27. listopadu pořádá sbor zábavní večer s rozhovorem. Na zdar! Josef Sedloň.

V Chicagu, dne 6. října 1897. — (Ze Sokola Chicogo.)

— Jsa zvolen dopisovatelem pro příští půl roku, mám za povinnost, bych aspoň částečnou zprávu o našem sboru podal. Účel, který jsme si vytkli na počátku tohoto roku, postaviti sokolskou síň na našich klidně odpočívajících pozemkách, takřka již dodělává. Sen, který jsme ještě před několika měsíci snili, rozprášil se, jako ranní červánky vycházejícího slunce, a nám nadále na místě hrdě vypínající se budovy poroste bujná prerijsní zeleň.

Aspoň budou mít mnozí, též Sokolové, z toho velkou radost, že také něco dokázali. Dle zprávy podané výborem a několika skutečně pracujícími členy, kteří na onom výboru účast měli, sděleno bylo, že kdyby skutečně každý ze zvolených výborů pro podnik ten upřímně byl pracoval a nebouřal základy, které ještě ani položeny nebyly, mohl náš předsevzatý podnik být již uskutečněn a zároveň jak našemu, tak i přání obecnstva, jež nás vždy všemožně podporovalo, mohlo být tento čas už vyhověno.

Nejspíše že naše předsevzetí na rok neb více roků usne, neb nám nebude možno pro příští dobu tak snadno jako letošního roku stavět.

Příčina, proč jsme museli celý podnik nechat padnout, byla ta, že nám nebylo možno se vypůjčit asi 13 neb 14 tisíc dollarů na budovu, která, kdyby hotova byla, měla by skutečné ceny 25 tisíc dollarů s pozemky.

Vzdor tomu, že Sokol Chicogo od své myšlenky musí na čas upustit, bude přece k vytknutému cíli pracovat, doufaje, že se mu podaří spojenou silou rázných a obětavých členů, jež ve svém středu chová, k podniku již jednou započatému se opět obětovat a jej jak možno nejdříve se zdarem provést.

(Poz. Takhle kdybychom chtěli několik lotů přikoupit, to by si notáři ubrousili paty a dostalo by se jich třeba za 10 tisíc a sbor by nemusel mít ani centu; to by měl kreditu dost.)

Výlet, který jsme odbývali dne 11. července do Calumet Grove, se nám částečně pokazil ranním deštěm, tak že naše pokladna utrpěla letos značnou ztrátu. Za to ale obecnstvo a Sokolové, již přítomni byli, se upřímně a přátelsky mezi sebou pobavili a kapela Sokola Josefa Cubra, jež na tento výlet zvláště v nových sokolských uniformách vyrukovala, udržovala obecnstvo v dobré a milé náladě.

Myslím, že by bylo zapotřebí od mnohých členů i spolků více upřímnosti vůči Sokolu, neb sbor, který čítá na 100 členů a pořádá pouze 1 výlet v roce, neměl by se dočkat podobné ztráty. Tak má být částečně dbáno, aby pokud možno, svobodomyšlné spolky v naší České Californii se vzájemně více podporovaly a jeden druhému neškodily.

Naš dramatičtý odbor zahájil svoji činnost na rychlo 12. září ve prospěch stávkujících uhlokopů. Dáván byl kus „V podkroví a v saloně.“ Naše obecnstvo, též i jednotlivci se tentokrát vyznamenali, neb čistý výtěžek obnášel částku \$135.35, kteráž byla odevzdána výboru stávkujících uhlokopů pořadatelci: Sok. Jos. Cubrem,

ochotníkem Josefem Červinkou a Sok. Vác. Fišerem. Nyní opětně se dramatický odbor připravuje na den 17. října, bude dávatí „Nájemník Kmínek z Kohoutova“.

Musím se též zmínit o našich členech obchodních, jichž máme v našem středu hezký počet. Jest zvláštností, když některý z nich do schůze zavítá až na několik, kteří schůze pravidelně navštěvují. Větší část se jich nenechá po celý rok ani vidět. Sokolové, hleďte byste nebyli tak lhostejnými vůči sboru. Buďte více činnými v navštěvování schůzí a pomozte nám též v úkolu našem, by byla větší čílost mezi námi.

Cvičírnu navštěvuje přítomně 10 cvičících členů, 15 žáků a 15 žakyň. Cvičitelové Jiroušek a Červenka se všemožně přičiňují, by dostáli své povinnosti.

Naši členové se tuze málo starají o to, by jejich dívky chodily do tělocviku, neb kdyby tak činili, muselo by jich být nejméně 100. Mnohý Sokol možná že nemůže třeba dívky svoje posýlat do tělocviku k vůli finančním poměrům. Mám ale za to, že v podobném případě, kdyby požádal sbor o bezplatné vyučování, že každému vyhověno bude.

Svobodná škola Vojta Náprstek po prázdninách mnoho ochabla. Příčina ochabnutí nejspíše pozůstává v tom, že dívky, navštěvující celotýdnní obecnou školu a pak ještě českou po oba dva dny, jsou příliš znavené chozením do školy po celých 7 dní v týdnu, mimo toho mnohé dívky musí vykonávat ještě jiné povinnosti, případně učí se hrát hudbu, tělocvik, neb i jiné domácí povinnosti musí mimo školu zastávat. Tudiž je v tom vidět velké sebeobětování, a určitě nemůže být žádáno od rodičů, by své děti po oba dva dny, v sobotu a neděli, do školy posýlaly. Vzdor tomu ale mělo by být dbáno od rodičů, by aspoň je jeden den do školy posýlaly, by mohly v učení pokračovat a mimo to by mohlo do školy chodit nejméně 150 dítek z naší Califorme docela snadno na tak velký počet Čechů svobodomyšlných. *)

Výbor se nyní stará o vytápění místnosti furnisem, neb hledí, aby místnost pro dívky byla zdravou a stejně vytápěnou, by nebylo stěžováno, že okolo kamen sedícím dětem je přílišně teplo a na druhé straně že nám snad namrzou. Doufáme, že každý svobodomyšlný Čech bude snahu výboru onoho podporovat a zavděčí se nám, pakli dítek má, když je do školy pošle. Ct. zástupci od rozličných spolků jsou žádáni, by ve prospěch návštěvy školy agitovali.

Dále musím upozornit Sokola F. Beneše, že jeho poznámka v posledním čísle Sok. Am. ze dne 3. září v jeho dopise, již činí stranu vystupování členů cvičících, že si hledí více prken než cvičení, jest docela z místa. Sokol Beneš by vůbec neměl podobné poznámky dělat, neb jsme skutečně rádi, že jeden dlouho trávající spor jednou přece ku konci jsme přivedli, abychom opětně do jiného nevlezli. Kdyby se tak stalo, byli bychom nuceni obývatí jednou v měsíci zvláštní sporovou schůzí.

Sokol Beneš ví, že z cvičících členů přináleží pouze dva k dramatickému odboru, a to jsou Sokolové Novotný a Červenka a ti na prvním místě si tělocviku a cvičení skutečně hledí a mohou v každém ohledu nám býti příkladem.

Fr. Štengl.

*) P. r. — Sokol Štengl má pravdu, že jest pro děti příliš unavující navštěvovati po pět dnů v týdnu anglickou školu obecnou a pak po dva dny školu českou. Litujeme často tu naši útlou mládež, jak jest nerozumnými rodiči přetěžována. Sotva umí žvatlat, již ji obtěžují učením se nazpaměť všelijakých deklamovánek a písniček, domnívajice se kdo ví jak dítěti tím prospívají, ač v pravdě mu jen ubližují. Do školy také ženou děti dříve než by měli i lhou nejčastěji vydávajice je za starší 6 let. Má-li pak takové děcko navštěvovati ještě školu českou, jest k politování. Dochází li hoch neb děvče na jedno půldne v týdně do české školy to mu postačí, aby s češtinou se seznámilo. Posýlati do české školy sobotní a nedělní děti pěti a šestileté, není výhodno. Počkejte s nimi až dosáhnou aspoň 8 neb 9 let, získají pak ve škole nedělní za hodinu více, než by byli získali co pěti neb šestileté za několik hodin. Záleží ovšem na tom, aby v s e c h n y české děti v příhodném věku po jistou dobu do české školy chodily. Kdyby se tak dělo, musily by školy naše sobotní a nedělní býti přeplněny.

Výkonnému výboru Nár. Jed. Sok.

Zpráva příjmů a vydání ze závodů župy Vých. dne 5. a 6. září 1897 obdývaných.

P ř i j e m .

U vchodu za vstupné po oba dni	\$260.50
U kuželníku po oba dni	76.20
U damského kuželníku jeden den	5.10
Čamburina vynesla po oba dni	44.19
U kola štěstěny jeden den	15.50
Od majitele parku za výcep 72 čtvrtků piva (á 1.25).....	90.00
Za předběžné listky	16.50
Jed. Sokol Fuegner na předběžné vydání.....	25.00
Sokol Josef Sladovník vrací z hudby.....	4.00

\$536.99

V y d á n í .

Za hudbu po celý čas.....	\$126.00
Stavěči kuželek po oba dni.....	5.00
Dva povozy k převezení dítek z New Yorku.....	7.00
Za přivezení nářadí na závodistiš.....	10.00
Za hlídání nářadí v parku	2.00
Praporečnicku od N. Y. jednoty.....	1.00
300 plakátů na závody.	7.00
300 vstupenek	1.50
2000 číslovaných vstupenek v knihách	3.50
Oznámení závodů 5krát.....	7.00
262 hedvábných stužek s tiskem.....	9.00
200 anglických plakátů	4.50
100 anglických vstupenek.....	1.25
Vyhlaška konkursu na hudbu	2.50
Za ceny k čamburině.....	15.13
Taška s pasem ke kuželníku pro dámy	3.50
Stříbrna lžice ke kuželníku pro dámy.....	3.00
Vinný přibor ke kolu štěstěny	1.50
Dvě vázy ke kolu štěstěny.....	3.00
Dýmka ke kolu štěstěny.....	1.25
Peněžité ceny pro pány na kuželník	18.00
Majiteli parku za obědy, 3 čtvrtky piva a 8 pejlů lemonády pro závodníky.....	64.85
Za 5 čtvrtek piva v sobotu 4., při večeri závodníků a v pondělí, dne 6., při odpočinku průvodu.....	25.00
Tajemníkovi za kolky, pera a inkoust.....	1.31
Vydání výborů (zvláštní)	3.23
48 tyčí ke skokům.....	2.60
8 kolů k hrazdám s kováním a jiné práce.....	3.80
Jedna čamburina.....	1.50
Čtyry trámy, šrouby a hák k šplhání.....	1.95
Šest oštěpů	3.90
Roznešení plakátů.....	4.10
Vráceno Jed. Fuegner	25.00

\$369.87

Úhrnný příjem.....	\$536.99
Úhrnné vydání	369.87

Zbývá výtěžek

Polovina výtěžku

Jos. Sklenka, Václav Uher,
tajemník. před. výb.

Tímto stvrzujem, že jsme shora uvedené účty v pořádku vynalezli.

Frank Vozáb, Jos. Sklenka, Ant. Poskočil, finanční výbor
T. J. S. Fuegner.

Mat. Truneček, star.

Schůze výkonného výboru N. J. S.

New York, dne 13. září 1897. — Starosta, br. Al. Wokal, zahájil schůzi u přítomnosti všech členů. — Zápis o minulé schůzi po přečtení přijat. — Dopis jednoty Vlast z Chicaga vzat k vědomí.

— Přijato oznámení závodníků a navržení soudců k závodům župy Chicagské. K žádosti župního výboru, odůvodněné tím, že závody i veřejné cvičení mají být v jeden den odbyty, zvoleno 15 soudců. — Tělocvičný výbor žádá, aby jednatel zaslal výboru župy Chicagské bližší vysvětlení k pravidlům závodním ohledně skoků: Při skoku dalekém počítá se od 16 do 18 stop za každých 6 palců bod, od 18 stop za každé 3 palce bod; při skoku vysokém od 4 stop 6 palců posunuje se tyčka o 2 palce a za každé posunutí čítá se bod. Jednatel zašle vysvětlení dle uvedeného. — Jako spozděný odkládá se dopis ústř. výboru župy Východní vztahující se k minulým závodům a br. Jos. Benešovi. — Těl. Jed. Sokol z Bohemie, L. I., žádá o braďa a koně a vyhovuje v té příčině stanovám, zavazující se ručitelem ku splácení; po obdržení záruky má být pořadatel t. l. požádán, aby braďa a koně u p. Gloye v Chicagu pro dotyčnou jednotu objednal. — Jednota newyorská žádá o záslužní listinu 20letého členství pro br. Jana Naděje a zasílá doklady; povoleno. — Jednota Budivoj z Detroit doplňuje žádost o záslužní listinu pro br. Jana Krejčího podpisem starosty a jednota omažská pro Josefa Jelinka. Listiny jednatel zašle. — Účetní zpráva ze závodů Vých. župy přijata. — Schwálen dodatečný příplatek \$2 soudcům při závodech za druhý den. — Na to schůze skončena.

F. Lier, zapisovatel.

New York, dne 4. října 1897. — Schůzi zahájil starosta, br. Wokal. — Nepřítomni bři. Kadlec, Pavlik a Chrastil. — Cvičitel'ský sbor župy Chicagské žádá o změny v seznamu borečů na soudcovských listinách. Jednatel sděluje, že změny nelze provést, poněvadž listiny byly již tištěny, když žádost o změnu došla. Dále upozorňuje na omyl v pravidlech závodních, kde se praví, že výkony stanovené mají být 3. neb 4. stupně, kdežto stanovy určují, by byly 2. neb 3. stupně. Upozornění přijato a závodníci opraví si dotyčný odstavec dle stanov. Žádost, by stupeň nesnadnosti výkonů volných zvýšen byl do 5, nepřijímá se hlavně z toho důvodu, že prokázati se má schopnost celku a nikoli jednotlivců. — Náčel-

nik župy Východní, br. Zborník, žádá o soudcovské listiny k vůli výtahu o pořadu borečů, dále o vystavení diplomů pro br. Martynho za vypracování cvičení tyčemi a pro br. Bartuňka za vypracování cvičení prostných. Jednatel zašle br. Zborníkovi soudcovské listiny a vystaví br. Martynymu diplom. Br. Bartuňk dle sdělení nároků na diplom nečiní, poněvadž, jsa členem výboru, jenž o prostných rozhodoval, vypracování těchže na sebe přijal. — Jednota westfieldská žádá o uveřejnění dopisu ohledně vyloučení Karla Smrčky pro trestní čin; přijato 3 proti 2 hlasům. — Přiját účet br. Liera na \$28 za soudcovské a počtařské listiny pro závody žup Východní a Chicagské. — Vzat k vědomí dopis sokolské jednoty bostonské, načež schůze skončena.

F. Lier, zapisovatel.

Členové novi a vyloučení.

Z T. J. Sokol ve Westfield, Mass. — Výkonnému výboru Nár. Jed. Sok. v New Yorku. — Po dobrém uvážení a prozkoumání, naše jednota vyloučila ze středu svého Karla Smrčku pro spronevření částky pěti dollarů. Přání naší jednoty jest, by vyloučení na tomto základě bylo otištěno.

E. Netolický, Vinc. Březina, starosta, tajemník.

Z T. J. S. Cleveland vyloučení byli pro neplacení: Dom. Netrefa, Jan Kučera, Vilém Jedlička, Fr. Mráz.

Z T. J. Sokol v Omaze vystoupil 9. září Jos. Chval. Do Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn., přijat byl Jan Patka. Vyloučen pro neplacení Tomáš Král.

E. F. Sklenář, taj.

Z T. J. S. Chicago. Vyloučen byl z našeho sboru Fr. Fuka pro neplacení příspěvků a J. Jánský pro přestupek stanov (nemravné chování). — Se sokolským Na zdar!

V. Baloun, taj.

Jeviště

krásně zařízené má na prodej Těl. Jed. Sokol Svornost v Morrisanii. Bližší podá jednatel sboru.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR NÁRODNÍ JEDNOTY SOK. V NEW YORKU: Al. Wokal, starosta, 1 Skillman Ave., Long Island City, N. Y.; J. Kadlec, náměstek, 320 E. 71st St.; Jos. Říha, jed., 1204—2nd Av. Fr. Lier tajemník, 410 E. 71st St.; Jos. Wocel pokladník, 346 E. 78th St.; Jos. Brodil, Jan Pavlik, Ant. Jahoda, Fr. Chrastil. Náč. A. Tesar, 1312 First Ave., New York, podnáč. J. Pavlik.

Župa Východní, sídlo v New Yorku.

Ústřední výbor: starosta J. Beníšek, jed. A. Voříšek, 338 E. 71st St. pokladníci V. Hampl, Ferd. Martyny, A. Heida, náč. Fr. Zborník E. Islip, L. I., N. Y., místonáč. F. Martyny N. Y., F. Vančura L. I. City. SOKOL JED. BLESK Baltimore; jed. J. Hájek, 1917 Ashland Av. T. J. SOKOL Brooklyn, N. Y., taj. Fr. Hroch, 457 Rodney St. T. J. S. FUEGNER, L. I. City, N. Y., taj. Ant. Majer, 248 Crescent St. S. J. Svornost, Morrisania N. Y. F. Chrastil 1929 Vanderbilt Av. Tremont T. J. SOK. Newark, Al. Vlasak, 280 Hunderston St. T. J. SOKOL, New York; taj. Jos. Kuchař, 414 E. 71st St. T. J. SOKOL Westfield, Mass. Vinca Březina, 38 Cross St. SOK. JED. SLOVAN, Philadelphia Pa., L. A. Fischel, 1734 Alder St. T. J. S. BOHEMIA, Bohemia, L. I., N. Y., Jos. F. Thuma, jed. T. J. SOKOL, East Islip, L. I., N. Y., Fr. Tůma, taj. T. J. SOKOL, Little Ferry, N. J., Jos. Kučera, jed.

Župa Západní, sídlo v Omaze, Neb.

Ústř. výb.: před. A. Kment, 1245 So. 15th St.; taj. V. Šebek, 1407 So. 4th St., pokl. John Mathouser, další čl. výboru Rud. Havelka a Vác. Raba, Omaha. náčelník Dr. J. Pecival, Prague, Neb., podnáčelník Franta Filip, Boh. Ninger. T. J. SOKOL ŽÍŽKA, Bruno, Neb.; taj. Frank Zelený. TYRŠ C. R. SOKOL, Cedar Rapids, Ia.; A. M. Zahofik, 2nd Ave. T. J. SOKOL, Crète Neb. taj. V. J. Prucha T. J. SOKOL, Linwood, Neb., taj. Karel Dočekal. T. J. SOKOL Omaha; taj. B. W. Bartoš, 1418 Rear, Popleton Ave. T. J. S. ČESKÝ LEV, Oxford Junction, Ia.; taj. Jos. Milota. T. J. S. Plattsmouth, Neb., Emil Pták, tajemník. T. J. S. Milligan, Neb., Frant. Hrdý, jed. T. J. SOKOL, Schuyler, Neb., taj. Josef Otrádovský, P. O. B. 247.

T. J. SOKOL, So. Omaha, Neb. jed. J. Hofman, 373—21st St. So. T. J. SOKOL St. Louis, Mo.; jed. Jan Dvořák, \$20 Geyer Ave. T. J. SOKOL, Wilber, Neb.; taj. Jan H. Brt T. J. S. JIRÍ PODĚBRAD, Clarkson, Neb., taj. Jan D. Wolf T. J. S. KOMENSKÝ, Humboldt, Neb., F. Kotouč, jr. T. J. SOKOL, Weston, Neb., taj. Alois Bilan. T. J. SOKOL, Prague, Neb., Ant. Vašina, zap. T. J. SOKOL, Abie, Neb., V. J. Uřidil.

Župa Střední, sídlo v Milwaukee, Wis.

Ústřední výb.: Před. J. Zahofik, taj. a jed. H. Vrba 621 Chestnut St.; pokl. Vác. Straka; další členové výboru F. Moudrý a V. Simandl, Jos. Štíbr, náčelník, cor. Broadway & Smith Ave., Cleveland, O.; podnáčelník J. Zahofik a A. Jedlička. SOKOL ČECH, Cleveland, O.; taj. Fr. Vondráček, 79 Petrie St. T. J. S. NOVÁ VLAST, Cleveland, O., Ed. E. Mráz, 56 Iona St. SOKOL CLEVELAND, taj. Frank Skala, 158 Croton St. T. J. S. BUDIVOJ, Detroit Mich. J. C. Tobias 48—49 Home Bank Blg T. J. S. PODLIPNÝ, Detroit, Mich.; E. Novák, 409 Dragoon Av. ČES. AM. SOKOL Manitowoc, Wis.; taj. A. J. Fanta, 715 N. 7th St. TĚL. J. SOKOL, Milwaukee, Wis.; K. Jiran, 530—12th St. T. J. S. MLADOČECH, Racine, Wis. Jiří Mach, care of „Slavie“. Č. A. JED. SOK., St. Paul, Minn., E. F. Sklenář, 418 Superior St.

Župa Chicagská, sídlo v Chicagu, Ill.

Ústř. výbor: Náč. Anton Haler, 703 Alport St.; místonáč. Václav Lukeš, 963 W. 18th Pl. a Al. Jirsa, 504 Hermitage Ave.; pokl. Jan Roztočil, 205 Augusta St.; taj. Vác. Vinický, 649 W. 17th St. KLATOVSKÝ SOKOL, Chicago; taj. Ant. L. Stejskal 970 W. 19th St. PLŽ. SOK. Chic.; B. V. Nejedlý, 1328 W. 20th St. Schůze 2. a 4. pondělí SOKOL CHICAGO, Chic. jed. V. Baloun, 963 Washuau. SOKOL SLOVANSKÁ LÍPA Chicago, Jind. Hájek, 133 W. Taylor St. TĚL. J. ČECHIE Chicago; taj. Jos. Kutilek, 764 Milwaukee Ave. T. J. S. TYRŠ, Chicago, Ill. A. J. Švestka 515 W. 21st St. T. J. S. TABOŘ, Chicago, Ill., jed. Jan Vrastil, 1528 So. 41 Court. T. J. S. VLASTĚ, Chicago, Ill., Fr. Novák, 220—25th Pl.

„Sokol Americký“, časopis Sokolstva čes.-amer. Nákładem výkonného výboru Národní jednoty Sokolské. VYCHÁZÍ 15. KAŽDÉHO MĚSÍCE V NEW YORKU, N. Y.

Dr. K. Štulík, pořadatel, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Jos. Říha, jednatel výk. výb. N. J. S., 1204—2nd Av., New York.

Veškeré dopisy pro „SOKOLA AMERICKÉHO“ buďtež zasílány pořadateli.